

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA ŠPORT

DIPLOMSKO DELO

MARKO LIPOVŽ

Ljubljana, 2011

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA ŠPORT
Športno treniranje
Kondicijsko treniranje

**ANALIZA NAPADALNIH AKTIVNOSTI SLOVENSKE
REPREZENTANCE NA MOŠKEM EVROPSKEM
PRVENSTVU V ROKOMETU 2010 V AVSTRIJI S POMOČJO
VIDEO TEHNIKE**

Diplomsko delo

MENTOR:
izr. prof. dr. Marko Šibila
RECENZENT:
doc. dr. Primož Pori
KONZULTANT:
asist. dr. Marta Bon

AVTOR DELA:
Marko Lipovž

Ljubljana, 2011

ZAHVALA

Zahvaljujem se dr. Marku Šibili za pomoč in vse koristne informacije pri nastajanju diplomske naloge. Zahvala gre tudi dekletu in staršem za potrpežljivost in podporo v vseh letih študija, ter vsem ostalim, ki so na kakršenkoli način pripomogli k nastanku diplomske naloge.

Ključne besede: rokomet, napad, evropsko prvenstvo, video analiza

ANALIZA NAPADALNIH AKTIVNOSTI SLOVENSKE REPREZENTANCE NA MOŠKEM EVROPSKEM PRVENSTVU V ROKOMETU 2010 V AVSTRIJI S POMOČJO VIDEO TEHNIKE

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA ŠPORT

Marko Lipovž

strani: 87	tabele: 7	slike: 278	literatura: 15
------------	-----------	------------	----------------

IZVLEČEK

Namen diplomske naloge je predstaviti tipične napadalne dejavnosti rokometnih igralcev slovenske reprezentance na tekmah Evropskega prvenstva 2010 v Avstriji s pomočjo video tehnike in pregledno ter strokovno sistematizirati taktične in tehnične izvedbe napadov, ki so jih rokometiši uporabili na omenjenem prvenstvu.

V diplomski nalogi so za predstavitev značilnih napadalnih aktivnosti analizirane sekvence napadov več video posnetkov tekem in predstavljene so kombinacije napadalnih aktivnosti, ki so jih slovenski rokometiši uporabljali pri napadanju na obrambo posameznega nasprotnika in v drugih različnih situacijah. Opisani so tudi računalniški programi, s pomočjo katerih je bila video analiza opravljena.

Predstavljena video tehnika se izkaže kot odličen pripomoček za analizo rokometnih tekem s ciljem poglobljanja znanja, za pripravo na tekme z zahtevnimi nasprotniki ali pa za analizo napak lastne ekipe.

Key words: handball, attack, European championship, video analysis, offensive activity

**ANALYSIS OF OFFENSIVE ACTIVITIES OF
SLOVENIAN MEN NATIONAL TEAM
AT EUROPEAN HANDBALL CHAMPIONSHIP 2010 IN AUSTRIA
WITH THE HELP OF VIDEO TECHNIQUE**

UNIVERSITY OF LJUBLJANA
FACULTY OF SPORT

Marko Lipovž

pages: 87	tables: 7	pictures: 278	literature: 15
-----------	-----------	---------------	----------------

ABSTRACT

The aim of this thesis is to demonstrate typical offensive activities performed in handball matches of Slovenian Men National Team at European Championship 2010 held in Austria with the help of video technology.

Using special computer programmes, also described in this thesis, sequences of offensive activities are analyzed and combinations as well as variations used by the Slovenian team during particular attacks and also in other situations are presented. Focusing on tactical and technical varieties, the outcomes are displayed transparently and systematized professionally.

In addition, video analysis is proposed as an effective way to improve the skills of the players as well as to prepare individuals and teams for future matches with particular opponents or to analyze their own mistakes.

KAZALO VSEBINE

1. UVOD	7
1.1 Osnovne značilnosti sodobnega modela rokometne igre in trendi razvoja igre v napadu in obrambi	10
1.2 Splošne značilnosti igre slovenske reprezentance v napadu na evropskem prvenstvu v Avstriji.....	16
2. PREDMET IN PROBLEM	20
2.1 Analiza rokometne tekme.....	20
2.2 Pridobivanje podatkov in njihova uporabnost.....	22
2.3 Struktura rokometne igre.....	24
2.3.1 Protinapad in hitro izvajanje začetnega meta	27
2.3.2 Napad na postavljeno consko ali kombinirano obrambo	28
2.3.3 Igra v napadu s številčno premočjo	31
2.3.4 Igra v napadu s številčno podrejenostjo	31
3. CILJI DIPLOMSKE NALOGE	32
4. METODE DELA	33
4.1 Vzorec merjencev.....	33
4.2 Vzorec spremenljivk	34
4.3 Metode obdelave podatkov	35
4.4 Predstavitev uporabljenih računalniških programov.....	36
5. PRIKAZ RAZLIČNIH SITUACIJ V NAPADU	38
5.1 Prikaz različnih situacij v napadu na consko ali kombinirano obrambo.....	38
5.1.1 Napad na obrambno postavitev 5:1	38
5.1.2 Napad na obrambno postavitev 6:0.....	45
5.1.3 Napad na kombinirano obrambno postavitev 5+1	54
5.1.4 Napad na kombinirano obrambno postavitev 4+2	56
5.2 Prikaz različnih situacij pri napadu s številčno neenakostjo	57
5.2.1 Prikaz različnih situacij pri napadu s številčno premočjo	57
5.2.2 Prikaz različnih situacij pri napadu s številčno podrejenostjo	61
5.3 Prikaz različnih situacij pri protinapadu, podaljšanem protinapadu in hitrim izvajanjem začetnega meta po dobljenem zadetku	65
5.3.1 Protinapad.....	65
5.3.2 Hitro izvajanje začetnega meta po dobljenem zadetku	71
5.4 Igra s krožnim napadalcem	74
5.5 Igra 1 na 1 s preigravanjem ali strelom	77
6. ZAKLJUČEK	84
7. LITERATURA	86

1. UVOD

Rokomet je v preteklosti obstajal v povsem drugačni obliki. Skozi zgodovino je bil deležen precejšnjih sprememb in izboljšav, ki so ga spremenile v enega izmed najbolj priljubljenih in razširjenih športov na svetu in pri nas. Začetki rokometu, oziroma iger, katerih smisel je metanje žoge ali zadevanje cilja z roko in žogo, segajo že zelo daleč v zgodovino. V antični Grčiji so poznali igro Urania, v antičnem Rimu pa Harpaston. Obstajajo tudi zapisi o rokometu podobnih igrar v srednjeveški Franciji in med Eskimi na Grenlandiji. Igra kot jo poznamo danes, izhaja iz severne Evrope, še posebej iz Danske, Nemčije, Norveške in Švedske. Leta 1911 so bila na Danskem že številna prvenstvena tekmovanja. Po drugi svetovni vojni je dvoranski rokomet izrinil veliki rokomet zaradi lažje uporabnosti in večje atraktivnosti. Leta 1928 je bila ustanovljena Mednarodna amaterska rokometna zveza IAHF, leta 1946 pa današnja Mednarodna rokometna zveza. Pomemben napredek je predstavljalo poenotenje rokometnih pravil leta 1934 na kongresu IAHF v Stockholmu. Prvič se je rokomet na velikem tekmovanju pojavil leta 1936 na 11. olimpijskih igrar v Berlinu. Prvo svetovno prvenstvo za moške je IHF organizirala leta 1938, leta 1957 pa tudi za ženske. Rokomet se igra v 183 državah na svetu, do julija je bilo v IHF registriranih 167 držav članic, to je približno 800 000 ekip.

Slika 1: Logotip evropskega prvenstva 2010 v Avstriji.

EHF je bila ustanovljena 17. novembra 1991 v Berlinu. Danes ima 51 članic. Prvo evropsko prvenstvo je bilo organizirano leta 1994 na Portugalskem, od takrat poteka prvenstvo vsaki dve leti. Evropska prvenstva so organizirale še Španija (1996), Italija (1996), Hrvaška (2000), Švedska (2002), Slovenija (2004), Švica (2006), Norveška (2008), ter Avstrija (2010). Naslednje evropsko prvenstvo bo leta 2012 v Srbiji.

Tabela 1: Tabela razvrstitve na dosedanjih evropskih prvenstvih.

Uvrstitev	Portugalska (1994)	Španija (1996)	Italija (1998)	Hrvaška (2000)	Švedska (2002)	Slovenija (2004)	Švica (2006)	Norveška (2008)	Avstrija (2010)
1	ŠVE	RUS	ŠVE	ŠVE	ŠVE	NEM	FRA	DAN	FRA
2	RUS	ŠPA	ŠPA	RUS	NEM	SLO	ŠPA	HRV	HRV
3	HRV	JUG	NEM	ŠPA	DAN	DAN	DAN	FRA	ISL
4	DAN	ŠVE	RUS	FRA	ISL	HRV	HRV	NEM	POL
5	ŠPA	HRV	JUG	SLO	RUS	RUS	NEM	ŠVE	DAN
6	FRA	ČEŠ	MAD	HRV	FRA	FRA	RUS	NOR	ŠPA
7	MAD	FRA	FRA	POR	ŠPA	ŠVE	ISL	POL	NOR
8	BEL.R	NEM	HRV	NOR	ČEŠ	SRB	SLO	MAD	ČEŠ
9	NEM	ROM	LIT	NEM	POR	MAD	SRB	ŠPA	AVS
10	SLO	MAD	ČEŠ	DAN	JUG	ŠPA	POL	SLO	NEM
11	ROM	SLO	ITA	ISL	UKR	ČEŠ	NOR	ISL	SLO
12	POR	DAN	MAK	UKR	SLO	ŠVI	UKR	ČRG	RUS
13					ŠVI	ISL	MAD	ČEŠ	SRB
14					IZR	POR	ŠVI	RUS	MAD
15					POL	UKR	POR	BEL.R	ŠVE
16					HRV	POL	SLOVA	SLOVA	UKR

Ta atraktivni šport je trenutno bolj priljubljen kot kadarkoli prej. Število gledalcev in medijska pokritost zadnjih 17 let konstanto narašča. Evropsko prvenstvo v Avstriji se je odvijalo od 19. januarja 2010 do 31. januarja 2010. Kvalifikacije so bile odigrane v letih 2008 in 2009, udeležile so se jih vse ekipe razen branilke naslova Danske in gostiteljice Avstrije. Razdeljene so bile v 7 skupin, prvi dve ekipi iz vsake skupine sta

se uvrstili na prvenstvo. Vseh udeleženk prvenstva je bilo 16. Skupaj je bilo odigranih 47 tekem. Ustvarjenega je bilo 1700 ur televizijskega programa, ki si ga je skupaj ogledalo več kot 1,03 milijarde gledalcev. To uvršča evropsko prvenstvo v Avstriji po številu ogledov na skupno drugo mesto, takoj za prejšnjim prvenstvom 2008 na Norveškem (1,2 milijarde). Manjši upad v številu skupnih gledalcev je upravičen z nastopi določenih reprezentanc in številom prebivalcev te države. Kljub temu je na Islandiji, na Poljskem in Hrvaškem število gledalcev močno naraslo, v Španiji, Franciji in Švedski, pa se je ob številu gledalcev povečalo tudi samo število ur programa, namenjenega roketu. V Sloveniji je bilo roketu namenjenega skoraj 20 ur programa, ki si ga je skupaj ogledalo 9,73 milijonov gledalcev. Prenos je bil omogočen v 70 državah Evrope, Bližnjega vzhoda, Azije in Južne Amerike. Omogočalo ga je 80 televizijskih in radijskih postaj, na samih prizoriščih pa je bilo akreditiranih 599 predstavnikov »sedme sile«. V času prvenstva je uradna spletna stran EHF zabeležila 4,7 milijona obiskov (Men`s EHF EURO 2010 achieves impressive and sustained broadcast coverage, 2010; Record coverage for 2008 Men`s EHF European handball championship, 2008; Documentation, 2010).

Tekme so bile odigrane v 5 avstrijskih mestih: Dunaj, Gradec, Innsbruck, Linz in Wiener Neustadt. Dvorane v Linzu, Gradcu in Wiener Neustatu so bile uporabljene le za predtekmovanja, medtem, ko je bila dvorana v Innsbrucku ena izmed dveh, ki sta gostili tekmovanja v glavnem krogu. Finalni dvoboji (polfinali in finale) so se odvijali na Dunaju.

Slika 2: Maskota evropskega prvenstva v Avstriji 2010 (<http://www.euro2010.at/en/default.aspx>).

Prvenstvo je postreglo z veliko atraktivnimi in izenačenimi tekmami, kar seveda vpliva na vedno večjo popularnost tega športa.

1.1 Osnovne značilnosti sodobnega modela rokometne igre in trendi razvoja igre v napadu in obrambi

Rokomet lahko označimo za polistrukturno kompleksno športno panogo. To pomeni, da je sestavljen ali strukturiran iz mnogo individualnih elementov (strukturni elementi ali elementi osnovne in specifične rokometne motorike), ki jih izvajajo igralci in se v igri na zapleten način pojavljajo pri sodelovanju s soigralci ter v konfliktu z nasprotniki. Pri sodelovanju med soigralci in oviranju tega sodelovanja s strani nasprotnikov se pojavljajo različne strukturne situacije (ali akcije), ki so lahko značilne (v igri se pojavljajo redko ali kot novost na nepričakovan način in jih igralci v taki obliki ne prepoznajo) (Šibila, Bon in Pori, 2006).

Smisel igre je zadevanje določenega cilja – rokometna vrata z vrženim projektilom – rokometna žoga. Temeljni namen je s tehnično – taktičnimi, individualnimi, skupinskimi in kolektivnimi aktivnostmi zadeti cilj vsaj enkrat več od nasprotnika in si tako priigrati zmago. V rokometni igri se nasprotni ekipi neprestano menjavata v vlogi napadalk in branilk, kar je odvisno od posesti žoge. Ustvariti priložnost za strel in preprečiti zadetek sta osnovna cilja igralcev, ko so v igralni vlogi branilcev in napadalcev .

Model igre moštva določa osnovne principe postavljanja, gibanja in sodelovanja igralcev v napadu in obrambi ter parametra učinkovitosti modela igre moštva. Ustrezati mora modelnim razsežnostim moštva. Sodobni model igre predstavlja trenutno stanje v razvoju rokometu. Določen model igre moštva je neposredno

povezan z ustreznimi modeli igre igralcev, ki igrajo na določenih igralnih mestih, slednji pa od njihovih modelnih razsežnosti (Šibila, 2004).

Sodobni model rokometnega moštva zahteva naslednje:

- v vseh fazah napada natančno določene in razdelane igralne vloge, ki so prostorsko, časovno in situacijsko opredeljene;
- univerzalnost ob sočasni specializaciji. Specializacija brez univerzalnosti v sodobnem modelu rokometne igre ni več mogoča (Jevtušenko in soavtorji 1978), ker se lahko igralec v različnih fazah rokometne igre znajde v različnih strukturnih situacijah, ki jih mora biti sposoben reševati in rešiti ne glede na njegovo načeloma opredeljeno igralno mesto;
- prenos težišča igre v napadu na različne oblike protinapada (igra po vsem igrišču);
- krajši čas igre v napadu;
- vključevanje igre nad vratarjevim prostorom pri pripravi zaključka napada in pri zaključku napada;
- pri igri v napadu vedno več igre brez žoge;
- prenos težišča igre v obrambi na učinkovito vračanje v obrambo in igro v globokih conskih formacijah, s pomočjo katerih skušamo preprečiti strele iz velike in srednje oddaljenosti (Šibila, 2004).

Z analizami imamo vpogled v sam način igre. S primerjanjem dobljenih rezultatov dobimo vpogled v samo spreminjanje rokometne igre. Poleg tega lahko vidimo, kateri parametri imajo največji vpliv na uspešnost ekipe.

V zadnjem desetletju se je rokometna igra močno spremenila. Spremembe se kažejo predvsem v hitrosti in dinamiki igre ter moči igralcev na vseh nivojih igre. Na te spremembe so v veliki meri vplivale tudi spremembe pravil v zvezi z začetnim metom, pasivne igre, povečanju števila igralcev v ekipi itd. (Mežnaršič, 2006).

V prid temu dejstvu govorijo tudi statistične analize ekipne učinkovitosti z velikih tekmovanj državnih reprezentanc ali vrhunskih klubskih ekip:

- število napadov se je povečalo (ekipe izvedejo na tekmi tudi od 60 do 70 napadov), SP Portugalska 2003; finale 61 napadov na ekipo (NEM:HRV) najhitrejši finale vseh časov;
- na tekmah je doseženo več zadetkov (30 do 35);
- krajši čas napada (priprava na napad kot tudi počasni napadi s prekinitvami so preteklost);
- vedno več zadetkov je doseženih iz protinapada;
- okoli 60% vseh napadov se začne s protinapadom (Pori, 2005).

Če pa je po teh opažanjih veljal trend povečevanja hitrosti same igre, se je v naslednjih letih ta nekoliko umiril. Radojkovič (2008) je naredil podrobno analizo svetovnega prvenstva 2009 na Hrvaškem. Pri kvalitetno boljših reprezentancah, ki so se tudi uvrstila od prvega do petega mesta, je opazna nekoliko počasnejša igra kot v preteklosti. Tempo igranja na velikih turnirjih je zelo velik, zato je verjetno, da so reprezentance, ki so računale na višjo uvrstitev temu tudi prilagodile porabo energije in jo s počasnejšo igro racionalizirale. Čeprav v Ligi prvakov ekipe igrajo čedalje hitreje in se poslužujejo hitrega izvajanja sredine po prejemu zadetka ter hitrih protinapadov, je bilo hitro izvajanje začetnega meta na tem SP bolj izjema kot pravilo. Zmanjšalo se je tudi število napadalnih aktivnosti.

Zanimivih je kar nekaj podatkov. Zmanjšalo se je število doseženih golov iz protinapadov. Poleg tega se nekatere reprezentance, ki so v prvem delu imele največ napadalnih aktivnosti niso uvrstile v drugi krog tekmovanja. Finalistki Francija in Hrvaška sta imeli v prvem delu tekmovanja najmanjše število napadalnih aktivnosti. Recept za uspeh ni bila čim hitrejša igra s čim več napadi, temveč igra s čim manj tehničnimi napakami in uspešnim zaključevanjem napadov. Reprezentance, ki so igrale hitreje, so imele praviloma večje število napak (Radojkovič, 2008).

Radojkovič (2008) je analiziral tudi napadalne aktivnosti reprezentanc Francije, Hrvaške, Poljske, Danske in Nemčije. Te reprezentance so se na SP 2009 razvrstile od prvega do petega mesta. Pri vseh je opazno manjše število napadov na SP 2009

v primerjavi s prvenstvom 2007, pri Franciji, Hrvaški in Danski (za Poljsko za 2005 ni podatkov) pa tudi manjše število v primerjavi z letom 2005. Poljska je edina, ki je ostala na isti ravni oziroma še nekoliko povečala število napadalnih aktivnosti.

Tabela 2: Analiza nekaterih napadalnih aktivnosti na zadnjih treh svetovnih prvenstvih (Radojkovič, 2008).

		Povpr. napadov /tekmo	% uspešnih napadov	Povpr. tehničnih napak /tekmo	Povpr. protinapadov /tekmo	% uspešnih protinapadov
FRA	2009	54	55%	12,1	5,6	82%
	2007	57,7	52%	11,1	6,7	76%
	2005	58,5	51%	11,8	8,2	76%
HRV	2009	54,6	55%	10,6	7,5	79%
	2007	56	55%	11,6	6,6	77%
	2005	58,5	53%	11,7	7,8	85%
POL	2009	59,3	50%	14,3	7,8	73%
	2007	58,6	53%	11,9	5,0	76%
	2005					
DAN	2009	57,6	52%	12,3	7,6	75%
	2007	60,7	52%	11,6	9,1	78%
	2005	61,8	56%	8,3	10,6	87%
NEM	2009	57,7	50%	9,3	5,2	79%
	2007	57,5	53%	10,4	7,2	79%
	2005	59,1	51%	11,8	6,9	79%

Primerjal je tudi število napadov in protinapadov v polfinalnih in finalnih tekmah teh treh prvenstev. Število obeh se je z vsakim prvenstvom zmanjšalo.

Pomembno je tudi poudariti razlike med evropskimi in svetovnimi prvenstvi v rokometu. Na svetovnih prvenstvih nastopajo tudi nekatere reprezentance, ki veljajo za »eksotične«. Kvaliteta njihove igre je precej nižja od igre večine evropskih reprezentanc. Posledično prihaja do nekaterih precej neizenačenih srečanj. Na teh tekmah si lahko precej boljše reprezentance privoščijo tudi nekoliko drugačno igro, ki je hitrejša in ima več protinapadov, kar vpliva na samo povprečje odigranih napadov.

Glede na povprečno kakovost reprezentanc je zagotovo najbolj homogeno evropsko prvenstvo. V članku je Šibila (2009) analiziral razlike v določenih igralnih parametrih. Izbral je štiri zaporedna prvenstva: leta 2002 na Švedskem, 2004 v Sloveniji, 2006 v Švici in 2008 na Norveškem. Na ta način je poskušal pojasniti razvojne tendence v rokometni igri.

Povprečno število napadov se je bistveno spremenilo v razmerju med EP 2002 (povprečno 53,73 napadov) in EP 2004 (povprečno 58,78 napadov). Po tem letu se je to število stabiliziralo in ostaja skoraj enako. Preskok dosežen med EP 2002 in 2004 je najverjetneje potrebno pripisati spremembi pravil in boljši pripravljenosti ekip, ki tudi igrajo z večjim številom igralcev (Šibila, 2009).

Tabela 3: Povprečno število napadov, ki so jih moštva izvedla na posameznih prvenstvih (Šibila, 2009).

Število napadov	Povprečje	Min.	Maks.
EP 2002	53,73	41	65
EP 2004	58,78	47	81
EP 2006	58,56	49	68
EP 2008	58,07	46	71

Podobno kot število vseh napadov je naraslo tudi število pozicijskih napadov med leti 2002 in 2004. Število se je kasneje na EP 2006 stabiliziralo in na EP 2008 nekoliko upadlo (Šibila, 2009).

Povprečno število tehničnih napak je bilo bistveno manjše na zadnjem EP 2008. Zmanjšanje tehničnih napak gre pripisati večji kontroli igre v fazi napada in odlični tehnični ter taktični pripravljenosti reprezentanc. Večina reprezentanc skuša zmanjšati število tehničnih napak s kontroliranim tempom igre. Zato tudi število protinapadov, v katerih pogosto prihaja do tehničnih napak, ne narašča. Zanesljivost igre postaja pri doseganju rezultata pomembnejša od tveganja (Šibila, 2009).

Tabela 4: Povprečno število tehničnih napak (Šibila, 2009).

Št. tehničnih napak	Povpr./tekmo
EP 2002	11,33
EP 2004	12,62
EP 2006	12,10
EP 2008	7,15

Bon in Tomazzini (2007), ki sta analizirala evropsko prvenstvo 2004 sta opazila, da je najvišja razlika med zmagovalci in poraženci v učinkovitosti najdaljših napadov, ki so trajali več kot 60 sekund.

Vsi ti kazalci nam pokažejo, kako se skozi leta rokometna igra spreminja. Do približno 6 let nazaj se je sama hitrost igre povečevala, nato pa ponovno nekoliko upočasnila. Sedaj gre trend v smeri čim manjšega števila tehničnih napak.

Ti podatki seveda veljajo za turnirski način tekmovanja, kjer v zelo kratkem času ekipe odigrajo veliko pomembnih tekem, kar tudi vpliva na taktiko razporejanja moči.

1.2 Splošne značilnosti igre slovenske reprezentance v napadu na evropskem prvenstvu v Avstriji

Glavna značilnost igre v napadu slovenske reprezentance je bila tendenca po hitrem protinapadu, podaljšanem protinapadu in pogostem hitrem izvajanju začetnega meta po dobljenem zadetku. Žogo so v vsakem primeru poskušali čim hitreje spraviti na nasprotnikovo polovico in zaključiti akcijo v čim krajšem času. Če je položaj dopuščal, so akcijo zaključili že po nekaj podajah. V primeru, da je nasprotnik že postavil svojo obrambo, so poskušali s podaljšanim protinapadom. S hitrim kroženjem žoge in individualno igro »eden na enega« so poskušali ustvariti priložnost za strel. Zelo veliko število napadov so tako odigrali brez izdelane akcije, še posebej v nadaljevalni skupini, saj so se nasprotniki lahko pripravili na takšen stil igre in so se zelo hitro vračali v obrambo. V protinapadu so sodelovali tudi igralci, ki so sicer igrali le v obrambi (Kozlina - tekkel je na mesto krožnega napadalca). Prvi val sta predstavljala oba krilna igralca in krožni napadalec. Ta prvi val je bil izjemno hiter. Drugi val so predstavljali zunanji igralci. Vrtar je s prvo podajo vedno poiskal igralca, ki je bil čim bolje postavljen. Če je imel na izbiro več možnosti, je podal igralcu ki je bil najbližji nasprotnikovim vratom. V večini primerov pa je prvo žogo prejel srednji zunanji igralec. Ta je navadno po sprejemu žoge poiskal zunanjega igralca, ki je bil bolje postavljen in po podaji takoj stekel naprej. V primeru, da ni imel možnosti čiste podaje, je z vodenjem v čim večji hitrosti poskušal priti do nasprotnega gola in zaključiti napad s prodorom ali vezati nase dva igralca in tako ustvariti višek. Veliko so uporabljali prehode na dva krožna napadalca na različne načine.

Hitro izvajanje začetnega meta po dobljenem zadetku so uporabljali na vseh tekmah, še posebej proti reprezentancam, ki so bile izrazito močne v obrambi. Tega načina igre načeloma niso uporabljali skozi vso tekmo ampak na posameznih odsekih. S tem so dosegli nekaj »lahkih« golov, pa tudi preprečevali menjave igralcev, ki so bili obrambni specialisti.

Seveda pa se takšna hitra igra ni vedno obrestovala. Število tehničnih napak v protinapadih je bilo v določenih odsekih določene tekme veliko, kar so reprezentance skoraj vedno kaznovale z zadetkom na drugi strani.

Na postavljeno obrambo je najbolj pomemben del napada predstavljala individualna igra zunanjih. Tu je še posebej izstopal srednji zunanji igralec (v nadaljevanju SZ), (Zorman). Na nekaterih tekmah je bil v tem načinu igre zelo uspešen. Velikokrat mu je uspelo prodreti in je zaključil s strelom ali pa izsilil sedemmetrovko. Največkrat pa mu je uspelo nase vezati dva igralca. Sledilo je ustrezno nadaljevanje z križanjem levemu ali desnemu igralcu, ali pa preprosto podaja naprej, kjer je bil ustvarjen višek. Ker je igra v napadu najbolj temeljila na individualnih prodorih, so imeli v napadu proti obrambno močnejšim ekipam velike težave. Individualna igra tu ni bila pretirano učinkovita. Igro »ena na ena« je uporabljal tako na obrambo 6:0 kot tudi na 5:1. To sta tudi edini dve osnovni conski postavitvi, ki so ju uporabljali nasprotniki slovenske reprezentance. V primeru, da so SZ tesno prijeli, je bil osnovni način igre hitro izmenjevanje podaj med obema zunanjima in potem individualna igra na gol. Tu je seveda sodeloval tudi krožni napadalec.

Kombinacije, ki so jih igrali na postavljeno obrambo so temeljile na prehodih zunanjih ali krilnih igralcev na položaj drugega krožnega napadalca. Ker so obrambni igralci pri obrambi 6:0 na igralca z žogo izpadali precej globoko, so lahko ti s blokadami in deblokadami ustvarjali prostor za strel, preigravanje zunanjih ali podajo krožnima napadalcema.

Kombinacija, ki so jo največ uporabljali v igri s številčno prednostjo je temeljila na prehodu srednjega zunanjega igralca na mesto drugega krožnega napadalca. Od tu je sledila igra na gol in iskanje luknje v obrambi ali direktna podaja na krilo.

Pri številčni podrejenosti so akcijo začeli brez krožnega napadalca (razen nekaj napadov proti Švedski). Po nekaj podajah je krilni igralec stekel na položaj krožnega

napadalca, zunanji igralci pa so s podajami in preigravanji poskušali ustvariti priložnost za strel.

Slovenska reprezentanca je na evropskem prvenstvu v Avstriji odigrala 6 tekem. Povprečno število napadov na tekmo je bilo 63,5, od tega je bilo povprečno število protinapadov na posamezni tekmi 9,7.

Tabela 5: Analiza nekaterih napadalnih aktivnosti slovenske reprezentance in prvih štirih najboljše uvrščenih ekip.

	Povpr. št. napadov/tekmo	Povpr. št. protinapadov/tekmo	Povpr. št. tehničnih napak/tekmo
Francija	56,4	6,4	5
Hrvaška	49,6	2,8	5
Islandija	57,4	6,9	5,6
Poljska	57,9	4,8	6,6
Slovenija	63,5	9,7	5,8

Če primerjamo podatke o igri slovenske reprezentance s podatki reprezentanc, uvrščenih na prva štiri mesta, opazimo, da je v povprečju na posamezno tekmo slovenska reprezentanca odigrala največ napadov. Tudi število protinapadov je večje kot pri ostalih. Preostale štiri reprezentance so po številu napadov precej izenačene, razen Hrvaške, z nižjim številom napadov.

Po številu protinapadov sta si Francija in Islandija skoraj enaki, medtem ko sta Poljska in Hrvaška izvedli še manj napadov kot ti dve.

Glede na prejšnje analize bi pričakovali, da bo slovenska reprezentanca imela najvišje število tehničnih napak v primerjavi z reprezentancami, ki so se uvrstile na prva štiri mesta, ker je tudi na posamezno tekmo odigrala največ protinapadov. Toda število napak je celo manjše kot pri poljski reprezentanci in zanemarljivo višje kot pri ostalih. Zato lahko trdimo, da so hiter način igre precej dobro natrenirali.

Čeprav lahko trdimo, da je slovenska reprezentanca težila po čim hitrejši igri v smislu protinapadov in hitrega izvajanja začetnega meta, pa je bila igra na postavljeni obrambo precej počasna.

2. PREDMET IN PROBLEM

Kot smo opisali v prejšnjem poglavju se rokometna igra nenehno spreminja. Število individualnih, skupinskih in moštvenih tehnično - taktičnih elementov, ki jih igralci in ekipe med igro uporabljajo, stalno narašča. To seveda vpliva tudi na stalne spremembe v načinu igre. Tem spremembam bi bilo skoraj nemogoče slediti, če se ne bi posluževali analiz. Strokovnjaki z njimi sledijo sodobnim trendom razvoja rokometne igre. S pomočjo analiz igre lahko tudi presojava katere dejavnosti so ločile uspešnejše od manj uspešnih ekip. Tako lahko trenerji tudi korigirajo morebitne pomanjkljivosti pri strategijah, ki so jih izbrali za določeno tekmovanje.

Glavno težo pa sama analiza doseže v smislu priprave ekipe na nasprotnika. S podrobno analizo se preuči morebitne pomanjkljivosti in slabosti svojega moštva in nasprotnika. Poleg tega bo trener, ki uporablja tak način pridobivanja informacij, natanko vedel, preko katerih igralcev jim preti največja nevarnost. Ob poznavanju teh dejstev se je lažje pripraviti na prihajajočo tekmo, načrtovati in oblikovati taktiko igre.

Analiza je pomembna tudi za manj izkušene trenerje, ki si z analizami pridobijo objektivni vpogled v strukturo igre.

Osnovne podatke o igralnih aktivnostih na tekmi lahko zelo koristno uporabijo tudi novinarji v svojih prispevkih.

2.1 Analiza rokometne tekme

Najpogosteje se analizira rokometno tekmo iz različnih tehnično - taktičnih vidikov. Tu dobimo različne podatke, ki jih lahko predstavimo za posamezne igralce ali pa za celotno moštvo. Za celotno moštvo se prikazuje statistične podatke kot so: število

napadov na tekmo, uspešnost napadov, število protinapadov, uspešnost protinapadov, čas trajanja napadov, uspešnost igre z igralcem več in igralcem manj, učinkovitost strelav na vrata iz različnih položajev, učinkovitost branjenja vratarjev,...

Te analize se uporabljajo praktično za vsako pomembnejše tekmovanje in na različnih nivojih, že od kadetov naprej in uporaba na določenem tekmovanju ni le zaželena, temveč nujna, če želimo doseči dober rezultat.

Trenerji si z analizo beležijo tudi značilnosti igre posameznih igralcev, na različnih položajih in njihovo delovanje v različnih okoliščinah. Z razvojem tehnologije in dostopnostjo le-te, se vedno bolj uporablja video analiza. Ta nam omogoča, da določene igralne situacije večkrat pogledamo in jih predstavimo tudi igralcem. Ti si lahko neposredno ogledajo način igre, npr. igralca, za katerega bo nekdo zadolžen pri pokrivanju v obrambi, izvajanje 7 - metrovk nasprotnega igralca ipd., ali pa razčlenijo napake svoje ekipe iz prejšnje tekme in jih poskušajo na treningu ustrezno odpraviti. To omogoča izredno dobro taktično pripravo na nasprotnika na vseh nivojih igre.

Analiza za opazovanje značilnosti same igre ali različnih trendov razvoja rokometne igre se uporablja tudi v našem prostoru. Izsledki teh so ponavadi tudi objavljeni v reviji Trener rokomet, brezplačniku, ki je namenjen slovenskim rokometnim trenerjem. V raziskavi »Analiza tekme glede na faze in podfaze igre« (Bon, Šibila, Pori, 2001) so avtorji spremljali koliko časa posamezno moštvo igra v fazi napada in koliko v fazi obrambe. V članku »Vse ekipe igrajo hitro, zmagovalci so učinkovitejši« (Bon, Tomazini, 2007) avtorja povzemata analizo evropskega prvenstva 2004 iz vidika trajanja napadov, učinkovitosti realizacije in same uspešnosti posamezne reprezentance v povezavi s temi vidiki. Radojkovič F. (2008) je analiziral napadalne aktivnosti na svetovnem prvenstvu na Hrvaškem. Šibila M. (2009) je opravil pregled in analizo razlik v nekaterih igralnih parametrih na evropskih prvenstvih v letih 2002, 2004, 2006 in 2008. Pokrajac B.(2009) je v članku »EHF EURO 2008 za moške –

analiza, razprava, primerjava in trendi v modernem rokometu« raziskoval razvoj rokometne igre.

V zadnjih letih je predvsem zaradi večje dostopnosti nastalo tudi veliko analiz, opravljenih s pomočjo video in računalniške tehnike (Mohorič, 2005; Čeranič, 2006; Ivančič, 2006; Pavkovič, 2006; Mežnaršič, 2007; Radelj, 2008; Belšak, 2010).

2.2 Pridobivanje podatkov in njihova uporabnost

V zadnjih letih je opazen velik napredek rokometne igre v državah, ki so še pred nekaj leti veljale za rokometno manj razvite. V vedno več državah se igra kakovosten rokomet in zato so razlike med posameznimi reprezentancami vedno manjše. Ravno zaradi izenačenosti dobi primerna analiza nasprotnikov veliko vlogo pri pripravi na tekmovanje. Na visokem tekmovalnem nivoju je treba pred posameznim srečanjem analizirati igro nasprotnika in tako poiskati njegove šibke in seveda najmočnejše točke v igri. Analiza in ustrezna priprava omogočata tudi šibkejšim ekipam uspešno tekmovanje z boljšimi ekipami.

Trener lahko podatke pridobiva na razne načine. Lahko spremlja nasprotno ekipo v živo in si sproti dela zapiske o načinu igre. Tu je omejen s časom, ki ga ima na razpolago: opažanje je potrebno zabeležiti takoj ko se je zgodilo, saj se tekma nadaljuje in je potrebno biti pozoren že na druge stvari. Precej lažje pa je nasprotnika (pa tudi svoje moštvo) analizirati s pomočjo video posnetkov. Pri tem lahko uporabimo tudi ustrezne računalniške programe. Tu nismo omejeni s časom in se lahko še bolj posvetimo posameznim odsekom iz igre. Pri analizi nasprotnika je treba pozornost posvetiti naslednjim dejavnikom:

Sistem igre v obrambi:

- katero consko ali kombinirano obrambo uporabljajo ekipe,
- način pomoči sosednjih branilcev, če je eden od igralcev preigran,
- način branjenja z igralcem manj,
- način branjenja z igralcem več,
- odkrivanje morebitnih slabosti obrambe oz. šibkih členov,
- način hitrega vračanja v postavljeno consko ali kombinirano obrambo ter oviranje izvedbe protinapada,
- nagnjenost posameznega igralca h grobi igri oziroma izključitvam.

Sistem igre v napadu:

- analiza osnovnih kombinacij pri napadu na določeno consko ali kombinirano obrambo,
- mesta v napadu, kjer najboljši igralci pogosto in učinkovito streljajo na vrata,
- način zaključevanja posameznih igralcev,
- shema razpršenosti strelav po površini vrat,
- način prehoda v protinapad.

Poleg teh mora trener posvetiti pozornost tudi nekaterim drugim dejavnikom:

- morebitne menjave igralcev ob prehodih med obrambo in napadom ter obratno,
- značilnost branjenja vratarjev,
- stanje psihofizične pripravljenosti ekipe,
- čas, ki ga ekipa porabi za napad.

Trener mora vse te dejavnike analizirati tudi v svoji ekipi. Dobljene informacije trenerju predstavljajo povratno informacijo, brez katerih napredovanje ekipe ne bi bilo mogoče. Preko njih ve, katerim odsekom igre je potrebno posvečati več pozornosti in kje to ni potrebno. Poleg tega v pripravi taktike pred prihajajočo tekmo ve kako graditi napad, da bodo najbolj razpoloženi igralci prišli do zaključka in morebitne alternative,

če bo nasprotna ekipa našla recept za to. Z drugimi besedami, vse te podatke kasneje upoštevamo pri načrtovanju procesa treniranja in pri izboru ustrezne metodike vadbe. Preko njih se tudi poskuša izrabiti slabosti nasprotnika in preprečiti nasprotnikovo izrabljanje naših šibkejših točk.

2.3 Struktura rokometne igre

Če hočemo opraviti dobro analizo moramo poznati strukturo rokometne igre. Celotno rokometno igro delimo na faze ali dele. Osnovna razdelitev je na dve glavni (Šibila, Bon in Pori, 2006):

- faza obrambe – takrat, ko ima žogo v rokah nasprotnik in se moštvo brani oz. skuša preprečiti nasprotniku, da bi dosegel zadetek;
- faza napada – takrat, ko ima moštvo žogo in skuša doseči zadetek.

Napad je tisti del igre, v katerem ima ena ekipa v posestvi žogo, traja od trenutka, ko si je moštvo priborilo žogo, pa do zaključka napada oziroma dokler moštvo ne izgubi žoge. Cilj napada je s pomočjo individualnih ali skupinskih aktivnosti priigrati si priložnost za zaključek napada. Ločimo napad proti osebni obrambi in proti conski oziroma kombinirani obrambni postavitvi. V prvem je več vodenj žoge, vtekanj, blokad in individualnih akcij. V igri proti conski obrambni postavitvi pa je pomembnejša kolektivna igra moštva, saj vsebuje več podaj, lovljenj ter skupnih uigranih kombinacij, s katerimi moštvo teži k uspešnemu zaključku napada (Bon, Šibila in Pori, 2001).

Fazo napada še naprej razdelimo na:

- podfaza protinapada, ki je lahko individualen, skupinski ali skupen (moštveni);

V sodobnem rokometu poznamo tudi t.i. podaljšani protinapad, ki se izvaja v času, ko so se obrambni igralci že vrnili v obrambo, vendar še niso popolnoma formirali conske ali kombinirane obrambne postavitve;

- podfaza napada na postavljeno consko ali kombinirano obrambno postavitev (Šibila, Bon in Pori, 2006).

Glede na posamezne faze in podfaze klasificiramo tudi rokometno tehniko in taktiko.

Klasifikacija rokometne tehnike v napadu (Šibila, 2004):

Brez žoge: položaji, hoja prehodi v tek, teki, zaustavljanja, spremembe smeri, obrati, skoki, padci, pobiranja.

Z žogo: položaji, vodenja, lovljenja, podaje, streli, varanja, preigravanje, blokade.

Klasifikacija rokometne taktike v napadu (Šibila, 2004):

Posamična:

- gibanje igralca
- izmikanje prekršku
- meti
- varanja

Skupinska:

- odkrivanja
- vtekanja
- križanja
- blokade z odvajanjem
- dvojna podaja (povratna podaja)
- podaje iz zaleta

Kolektivna:

- protinapad: podaljšani protinapad, napad na postavljeno consko ali kombinirano obrambno postavitev (z enim krožnim napadalcem, s preходом na dva krožna napadalca), posebne situacije (številčna premoč, številčna podrejenost, 9 - metrovka).

V primeru pripravljanja napada svoje ekipe moramo biti sposobni analizirati tudi nasprotnikovo obrambo, torej je potrebno poznati tudi njene podfaze. V taktičnem smislu se naš napad orientira na nasprotnikove šibke točke v obrambi.

Obramba je faza, ko ima žogo v rokah nasprotnik in se moštvo brani oziroma poskuša preprečiti nasprotniku, da bi dosegel zadetek. Igralci se lahko pri rokometu branijo na osebni, conski ali kombinirani način. Osnovna značilnost osebnega načina branjenja je, da je vsak obrambni igralec zadolžen za pokrivanje enega od napadalcev. Temeljni princip conskega načina branjenja je branjenje prostora. Obrambni igralec v tem primeru nadzoruje določeno cono igrišča. Pri kombiniranem branjenju pa prihaja do kombinacije conskega in osebnega branjenja (Bon, Šibila in Pori, 2001).

Faza obrambe se deli na:

- podfaza vračanja v obrambo. Igralci se skušajo vračati v obrambo organizirano z namenom preprečevanja nasprotnikovega protinapada in čim hitrejšega prehoda v osebni, conski ali kombinirani način branjenja;
- podfaza branjenja s consko ali kombinirano obrambno postavitvijo ter z osebno obrambo (Šibila, Bon in Pori, 2006).

2.3.1 Protinapad in hitro izvajanje začetnega meta

V sodobnem rokometu se moštva zelo pogosto odločajo za protinapad. Narašča tudi število zadetkov, doseženih iz njega. Zato pomeni mnogim protinapad celo obvezen začetek vsakega napada. Večina kakovostnih moštev ima izdelan natančen koncept zapuščanja igralnih mest v obrambi po osvojitvi žoge v različnih značilnih igralnih situacijah. Prav tako imajo izdelan koncept za pravilno gibanje napadalcev po igrišču in za njihovo medsebojno logično sodelovanje. Načeloma naj bi pri plitki conski obrambi (npr. 6:0) prvi zapuščali igralna mesta igralci, ki igrajo na mestih 1. levega in desnega obrambnega igralca, pri globokih (npr. 3:2:1) pa igralci, ki so v izhodiščnem položaju nekoliko pomaknjeni v polje (prednji center in oba druga igralca). Drugi igralci skrbijo za varen in hiter prenos žoge pred nasprotnikova vrata. Protinapad se lahko začne po prestreženi žogi, po prostem, stranskem, sodniškem ali vratarjevem metu zaradi različnih napak napadalcev, po blokiranem strelu in priborjeni žogi, po vratarjevi uspešni obrambi. Kot vmesna faza med protinapadom in napadom na postavljeno consko ali kombinirano obrambno postavitvijo se je v zadnjih letih razvil t.i. »podaljšani protinapad«. Pod tem izrazom razumemo vse tiste individualne, skupinske in moštvene aktivnosti, ki jih izvajajo napadalci po navideznem koncu protinapada (v katerem si neposredno niso uspeli priigrati priložnosti za strel) v času, ko so se obrambni igralci že vrnili v obrambo, vendar še niso popolnoma oblikovali obrambne postavitve. Napadalci lahko na ta način presenetijo obrambne igralce, ki so se sicer že vrnili v obrambo, vendar še niso uspeli vzpostaviti dovolj dobre conske ali kombinirane obrambne postavitve ter ustreznega medsebojnega sodelovanja. Podaljšani protinapad pomeni v bistvu kombinacijo aktivnosti, značilnih za klasičen protinapad, in aktivnosti, ki so značilne za napad proti postavljeni obrambi. Zaradi spremembe pravil v zvezi z začetnim metom pa se razvija tudi protinapad takoj po prejetem zadetku. Hiter razvoj igre v protinapadu v zadnjih letih je predvsem posledica dejstva, da je možno s pomočjo protinapada najhitreje in najlažje priti do ugodne priložnosti za doseg zadetka. Tudi učinkovitost pri doseganju zadetkov v protinapadu je višja kot v napadu na postavljeno obrambo (Šibila, Bon in Pori, 2006).

Hitro izvajanje začetnega meta je v zadnjem času precej uporabljena oblika napadanja. Lahko bi jo označili za vrsto protinapada. Pri hitrem začetnem metu lahko pride do zaključka že po eni podaji. V tem primeru, navadno po izvajanju začetnega meta žogo prejme najhitrejši in najbolj prodoren igralec v ekipi. Ta poskuša s tekom in preigravanjem zaključiti sam ali pa ustvariti priložnost soigralcem, še preden je obramba postavljena. Ekipam to uspe navadno le enkrat ali dvakrat, če sploh, saj se nasprotne ekipe na takšen način igre navadno hitro prilagodijo in formirajo obrambo. Hitro izvajanje začetnega meta dobi tu obliko nekakšnega podaljšanega protinapada. Obramba je lahko že popolnoma formirana ali pa le delno (manjka igralec, navadno strelec). V tem primeru žoga kroži okrog obrambe in igralci iščejo nepopolno formirano obrambo. Obrambni igralci poleg tega niso še popolnoma zbrani na fazo branjenja in velikokrat naredijo kakšno napako.

Pri hitrem začetnem metu se torej izkorišča počasno vračanje napadalcev, navadno strelca. Tako nastane višek igralca. V vrhunskem rokometu se skoraj vedno menja nekatere igralce med fazo napada in obrambe. S hitrim začetnim metom se te menjave preprečuje.

Poudariti je potrebno tudi psihološki učinek. Zadetek na ta način pomeni za moštvo, ki ga je doseglo, veliko spodbudo, nasprotno moštvo pa izgublja samozavest. Igralce je treba navajati, da po dobljenem zadetku ne razmišljajo o dobljenem zadetku, temveč se osredotočijo na takojšnji napad z izvajanjem hitrega začetnega meta. Tako igralci hitreje odstranijo negativne občutke in se izognejo morebitnemu medsebojnemu obtoževanju. Navajajo se na pozitivno razmišljanje in takojšnje delovanje v smislu razvijanja igre (Šibila, 2009).

2.3.2 Napad na postavljeno consko ali kombinirano obrambo

Največkrat so napadalci v začetni razporeditvi postavljeni v tako imenovani polkrog z enim krožnim napadalcem. Polkrog sestavljajo levo in desno krilo, levi, desni in srednji zunanji igralci. Levi in desno krilo stojita v izhodiščnem položaju največkrat na

mestih, kjer se stikata črti prostih metov in vzdolžna črta, levi in desni zunanji igralec stojita v izhodiščnem položaju 12 do 13 metrov od prečne in 2 do 3 metre od vzdolžne črte, srednji zunanji igralec pa stoji na sredini igrišča meter ali dva za levim in desnim zunanjim igralcem. Krožni napadalec stoji ob črti vratarjevega prostora med drugim in tretjim obrambnim igralcem. Poznamo pa še začetno ali občasno napadalno postavitvev z dvema krožnima napadalcema, dvema kriloma in dvema zunanjima igralcema ali pa postavitvev z enim krožnim napadalcem, enim t.i. postom, dvema kriloma in dvema zunanjima igralcema. Ti dve osnovni postavitvi napadalcev se največkrat uporabljata v igri proti t.i. globokim conskim formacijam (3:2:1, 3:3...) (Šibila, Bon in Pori, 2006).

Glede na svojo osnovno, začetno postavitvev in mehanizme delovanja imajo različne conske obrambe različne šibke točke. Strokovnjaki so pri proučevanju delovanja igralcev v različnih conskih in kombiniranih obrambah skušali ugotoviti, katere so značilne igralne situacije, ki nastajajo v igri na postavljeno obrambo. Na podlagi teh ugotovitev so skušali določiti napadalne aktivnosti, ki različnim obrambam najmanj ustrezajo oz. jim povzročajo največ težav. Napadalci torej želijo z različnimi aktivnostmi ustvariti take situacije, ki so za določeno obrambo najtežje rešljive. Kot primer lahko navedemo različne prehode na 2. krožnega napadalca. Ti povzročajo zelo veliko težav globljim obrambam, v novejšem času pa jih s pridom izkoriščamo tudi v napadu proti conski obrambi 6:0. Seveda se igra v različnih obrambah tudi neprestano spreminja in dopolnjuje. Tako v zadnjem času srečujemo mnoge različice klasičnih obramb, s pomočjo katerih skušajo obrambe predvsem nevtralizirati klasične napadalne aktivnosti nasprotnikov. Nasprotno pa skušajo napadalci z vedno novimi ali dopolnjenimi aktivnostmi presenečati branilce in izkoriščati slabosti klasičnih ali variantnih obrambnih postavitvev. Tako se igra v postavljeni obrambi in napad na postavljeno obrambo, ob medsebojni interakciji, neprestano razvijata in napredujeta (Šibila, Bon in Pori, 2006).

Igralci lahko v napadu proti postavljenim conskim obrambam ali kombiniranim obrambam igrajo organizirano s pomočjo vnaprej pripravljenih kombinacij, ki se jih

naučijo na treningih, ali pa improvizirano. Pri improvizaciji spontano uporabljajo različne dejavnosti, ki jih medsebojno povezujejo glede na situacijo, ki nastaja ob odzivanju obrambnih igralcev. Dobra stran improvizacije je nepredvidljivost napadalnih aktivnosti, slaba stran pa pomanjkanje skupne organizacije, pomanjkanje medsebojnega sporazumevanja, morebiten slab izbor aktivnosti, ki jih je smiselno uporabiti v igri proti določenim obrambnim postavitvam. Pri vnaprej pripravljenih kombinacijah je ravno obrnjeno. Če se ponavljajo, velikokrat postanejo predvidljive in branilci lahko ustrezno ukrepajo, omogočajo pa dobro organizacijo in medsebojno sporazumevanje igralcev ter veliko bolj zanesljiv izbor pravih aktivnosti glede na tip obrambe (kombinacijo, ki jo moštvo izvede, določi trener oz. organizator igre, ki je največkrat srednji zunanji) (Šibila, Bon in Pori, 2006).

V zadnjih nekaj letih lahko opazimo zelo veliko raznovrstnost pri sestavi in izboru različnih kombinacij, ki jih uporabljajo rokometna moštva pri igri v napadu na postavljeno consko ali kombinirano obrambo. Ta ugotovitev velja tudi za igro z igralcem manj ali več v napadu. Pri tem pa ne gre le za veliko novih možnosti pri kombiniranju posameznih aktivnosti v skupno ali skupinsko kombinacijo (akcijo), temveč tudi za možnost posameznikove kreativnosti v tako rekoč vseh delih kombinacije. To pomeni, da se kombinacija sicer začne izvajati po določenem pravilu oz. po določenem zaporedju dejavnosti, vendar lahko (ali celo mora) vsak izmed igralcev, ki v kombinaciji sodeluje, izbere nadaljevalne kombinacije glede na situacijo, ki je nastala ob odzivu branilcev. Napadalna kombinacija torej na pomeni shematskega izvajanja nujno povezanih dejavnosti. Takšna igra pa zahteva od igralcev ob velikih individualnih znanjih in sposobnostih tudi razumevanje pomena posameznih kombinacij, razumevanje možnosti nadaljevanja kombinacije na različne načine, poznavanje slabih točk različnih obramb – skratka, zelo veliko znanja, tudi teoretičnega (Šibila, Bon in Pori, 2006).

Pod izrazom kombinacija razumemo časovno in prostorsko usklajeno (zaporedno in hkratno) ter organizirano povezavo individualnih dejavnosti več igralcev v smiselno celoto. Tako so individualne aktivnosti napadalcev smotrno povezane in učinkovite

pri razbijanju določenih obrambnih postavitev. V kombinaciji je individualno delovanje igralcev torej uporabljeno na tak način, da je v skupni povezavi najučinkovitejše (Šibila, Bon in Pori, 2006).

2.3.3 Igra v napadu s številčno premočjo

Pri igri z igralcem več je cilj ustvariti višek igralca. Kombinacije so usmerjene tako, da pride do zaključka iz črte vratarjevega prostora in ne s strelom od daleč. Velikokrat takšna igra predstavlja velik psihološki pritisk na igralce, saj naj bi zaradi številčne prednosti napad morali zaključiti z zadetkom.

2.3.4 Igra v napadu s številčno podrejenostjo

Tudi pri igri z igralcem manj je potrebno upoštevati določena taktična načela. Predvsem ja za napadalce pomembno, da iščejo možnosti za ustvarjenje številčno enakovrednega stanja ali celo presežek igralcev. Pri tem jim zelo pomaga vtekanje ob črto vratarjevega prostora. To aktivnost lahko opravijo iznenada ali po dogovoru, znotraj določene kombinacije. Pomembno je tudi ustvarjanje priložnosti najnevarnejšim napadalcem, ki jih želijo branilci odrezati iz igre (Šibila, Bon in Pori, 2006).

3. CILJI DIPLOMSKE NALOGE

V nalogi sem si zadal naslednje cilje:

1. Na osnovi teoretičnih izhodišč, ki izhajajo iz obstoječe literature, oblikovati izbor različnih tipičnih napadalnih igralnih dejavnosti, ki jih bom analiziral z videoposnetki.
2. S pregledom video posnetkov izbranih tekem določiti tiste značilne napadalne dejavnosti, ki so jih uporabljali igralci slovenske reprezentance in jih razporediti glede na nasprotnika, proti kateremu so bile uporabljene.
3. Predstaviti izbrane tipične napadalne dejavnosti, ki so jih izvajali igralci slovenske državne reprezentance z opisom in slikovnim gradivom v pisnem delu naloge ter kot video posnetke na DVD mediju.
4. Kratka predstavitev računalniških programov Handbrake, Adobe pro CS4 in Ulead DVD Workshop 2, ki so bili uporabljeni pri analizi video posnetkov izbranih tekem.

4. METODE DELA

4.1 Vzorec merjencev

V vzorec smo zajeli ekipo slovenske rokometne reprezentance. Predstavljajo jo vsi igralci, ki so aktivno sodelovali na prvenstvu. Skupaj so odigrali 6 tekem, ki smo jih tudi analizirali. Nasprotniki Slovenije so bili: Švedska, Nemčija, Poljska, Češka, Francija in Španija., ki so na prvenstvu dosegle naslednje uvrstitve:

Tabela 6: Uvrstitev obravnavanih reprezentanc na evropskem prvenstvu 2010 v Avstriji.

Uvrstitev	Reprezentanca
1.	Francija
4.	Poljska
6.	Španija
8.	Češka
10.	Nemčija
11.	Slovenija
15.	Švedska

Tekme, ki smo jih analizirali so bile pridobljene na DVD medijih, ki jih je posredovala Slovenska rokometna zveza.

Tabela 7: Obravnavane tekme.

Reprezentanca 1	Reprezentanca 2	Stopnja tekmovanja
Švedska	Slovenija	Začetna skupina
Slovenija	Nemčija	Začetna skupina
Poljska	Slovenija	Začetna skupina
Slovenija	Češka	Nadaljevalna skupina
Slovenija	Francija	Nadaljevalna skupina
Slovenija	Španija	Nadaljevalna skupina

4.2 Vzorec spremenljivk

Zanimale so nas individualne, skupinske in kolektivne aktivnosti slovenske reprezentance v igri v napadu na navedenih tekmah. Izbrali smo naslednje spremenljivke:

- Napad na postavljeno consko, kombinirano ali osebno obrambo
 - Tipične igralne situacije slovenske reprezentance pri napadanju na consko obrambo 6-0
 - Tipične igralne situacije slovenske reprezentance pri napadanju na consko obrambo 5-1
 - Tipične igralne situacije slovenske reprezentance pri napadanju na kombinirano obrambo (5+1, 4+2, 3+3).
 - Tipične igralne situacije slovenske reprezentance pri napadanju s številčno premočjo
 - Tipične igralne situacije slovenske reprezentance pri napadanju ob številčni podrejenosti

Želeli smo analizirati tudi napad na spodaj opisane obrambe, a žal nobena od obravnavanih reprezentanc teh ni uporabila.

- Tipične igralne situacije slovenske reprezentance pri napadanju na consko obrambo 3-2-1
- Tipične igralne situacije slovenske reprezentance pri napadanju na consko obrambo 3-3
- Tipične igralne situacije slovenske reprezentance pri napadanju na consko obrambno 4-2
- Protinapad
 - Tipične igralne situacije slovenske reprezentance pri individualnem protinapadu
 - Tipične igralne situacije slovenske reprezentance pri skupinskemu in podaljšanemu protinapadu
 - Tipične igralne situacije slovenske reprezentance pri hitrem izvajanju začetnega meta
- Tipične individualne in skupinske napadalne akcije
 - Preigravanja
 - Različni streli iz različnih igralnih položajev
 - Sodelovanje zunanjih igralcev s krožnimi napadalci

4.3 Metode obdelave podatkov

Tekme, ki jih je slovenska reprezentanca odigrala na evropskem prvenstvu v Avstriji smo pregledali in razrezali na posamezne napadalne situacije. Razdelili smo jih na posamezne odseke v igri, kjer smo se opirali na zastavljene spremenljivke. Večinoma smo uporabili napade, v katerih je vidna neka smiselna, načrtovana izvedba. Izseki značilnih in tipičnih napadalnih situacij, ki jih je slovenska reprezentanca uporabila na posameznih tekmah so bili zlepljeni skupaj, za vsako tekmo posebej. Tekme smo dobili na DVD mediju. Posnetki so bili obdelani in urejeni s pomočjo računalniškega programa Adobe pro CS4. Še pred obdelavo smo morali DVD - je pretvoriti v

posnetke, ki jih Adobe pro CS4 podpira. To smo naredili s programom Handbrake, ki takšno pretvorbo omogoča.

Končni menuji za DVD so bili narejeni z računalniškim programom Workshop.

Analiziranih je bilo 6 tekem, na katerih je tekmovalo 7 reprezentanc.

Pregledane tekme so predstavljale 10 ur gradiva. Iz tega smo sestavili DVD. Pod vsako tekmo je DVD razdeljen na posamezna poglavja:

- napad na conske obrambe;
- napad na kombinirane obrambe;
- napad s številčno premočjo;
- napad s številčno podrejenostjo;
- protinapad in hitro izvajanje začetnega meta;
- individualna igra na gol (preigravanja, streli od daleč);
- sodelovanje zunanjih igralcev in krožnih napadalcev.

4.4 Predstavitev uporabljenih računalniških programov

Handbrake je računalniški program, ki omogoča pretvorbo med posameznimi dokumenti. To je potrebno, ker različni programi podpirajo različne dokumente. Program s katerim smo obdelovali video posnetke ni odpiral DVD -jev, zato smo jih morali s Handbrake -om pretvoriti v drugačno obliko, ki jo Adobe proCS4 podpira.

Adobe pro CS4 je računalniški program za urejanje video materiala. Za razliko od neprofesionalnih programov je nekoliko bolj sofisticiran in omogoča večje število funkcij. Te omogočajo boljšo obdelavo video materialov in predvsem lažje razvrščanje izrezanih posnetkov glede na določen odsek iz igre. Ravno zaradi te lastnosti smo izbrali profesionalen program, saj smo si s tem nekoliko olajšali delo. Omogoča številne možnosti delovanja: od zajemanja videa in naprave DV in snemanje neposredno na DVD do urejanja video materiala. Od naštetih smo uporabljali le zadnjo. Pri urejanju video materiala prav tako ponuja številne možnosti,

najboljše od vsega pa je, da za uporabo ni skoraj nič težji od neprofesionalnih programov, saj so osnovne funkcije podobne kot pri vsakem drugem programu. S tem programom smo posamezne tekme razrezali na določene odseke iz igre, ki smo jih potem »zlepili« skupaj v sekvence. Posameznim sekvencam smo na koncu dodali še efekte.

Program Ulead DVD workshop 2 smo uporabili za izdelavo menijev in zapis na DVD medij. Menije lahko oblikujemo in urejamo na več različnih načinov, kar omogoča precej raznolike izdelke. Tem menijem se doda posnetke in gumbe, ki sprožijo določen posnetek.

5. PRIKAZ RAZLIČNIH SITUACIJ V NAPADU

Z zaporedjem fotografij, ki so nastale kot izvleček video posnetkov, so prikazani izseki tipičnih in značilnih napadalnih situacij slovenske reprezentance proti šestim različnim nasprotnikom na evropskem prvenstvu v Avstriji 2010.

5.1 Prikaz različnih situacij v napadu na consko ali kombinirano obrambo

Legenda:

SZ – Srednji zunanji

LZ – Levi zunanji

DZ – Desni zunanji

LK – Levo krilo

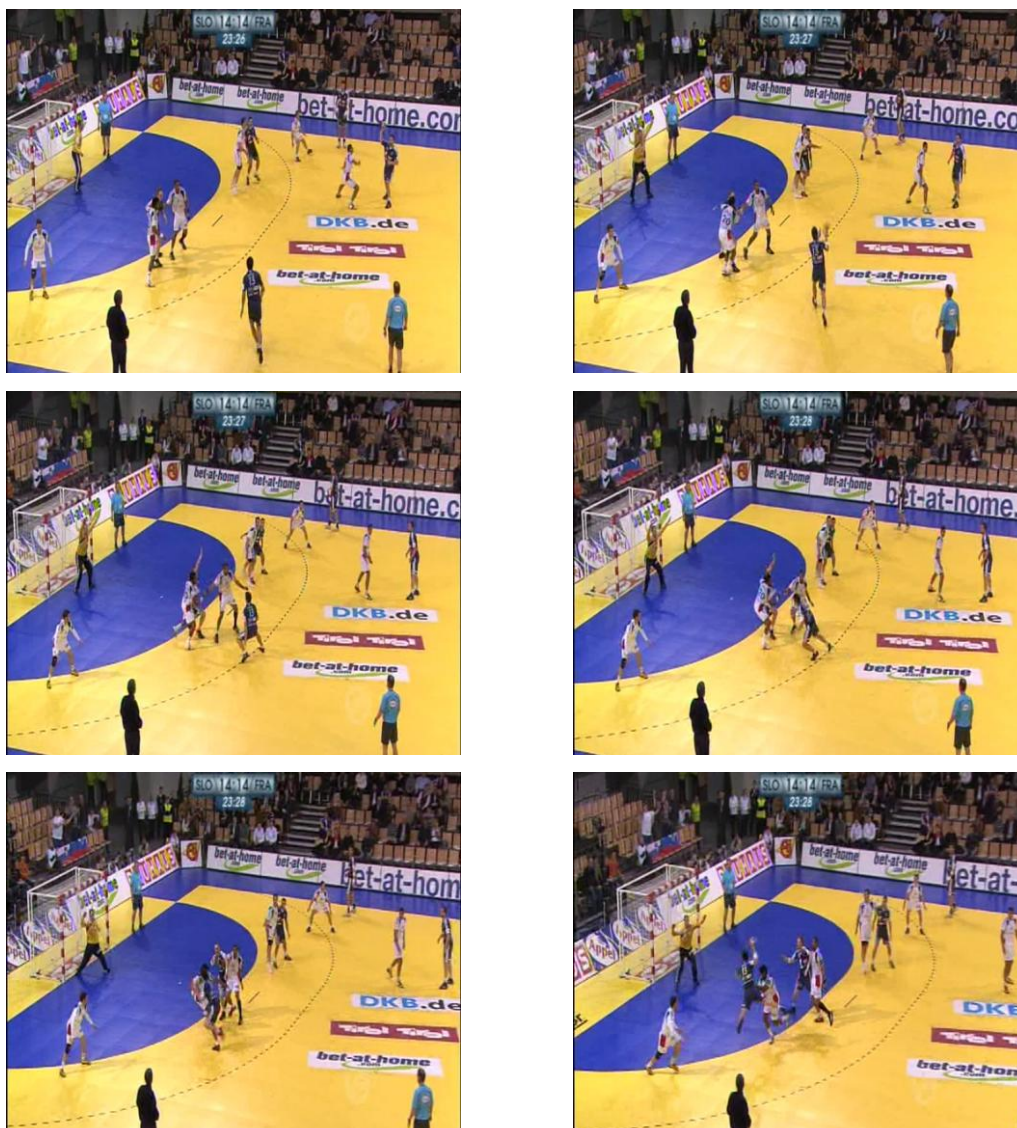
DK – Desno krilo

KN – Krožni napadalec

5.1.1 Napad na obrambno postavitev 5:1

Slovenija : Francija

KN se nahaja med drugim obrambnim igralcem in zadnjim centrom. V trenutku, ko ima DZ žogo, DK steče ob črto vratarjevega prostora. DZ je podal SZ, položaj obeh je nekoliko pomaknjen v desno stran. SZ je podal LZ. V tem trenutku sta prednji center in prvi obrambni igralec na desni strani popolnoma odrezala svoja igralca. Zaradi te postavitve je imel LZ veliko prostora za individualno igro na gol, ob pomoči KN. To kombinacijo je slovenska reprezentanca proti Franciji uporabljala praktično vso tekmo.

Slovenija : Nemčija

KN je med drugim obrambnim igralcem in zadnjim centrom. SZ med tekom odda žogo DZ in steče ob črto vratarjevega prostora v smeri leve strani. S telesom povleče

za sabo prednjega centra. DZ z izrazitim naletom proti голу in v sredino nase potegne zadnjega centra in drugega na desni strani. DZ poda LZ, ki je v višku in zaključí s strelom.

Slovenija : Španija

KN je postavljen med drugega obrambnega igralca in zadnjega centra. LZ začne gibanje izrazito proti голу in sredini. Ta trenutek ob črto vratarjevega prostora med prvim in drugim obrambnim igralcem vteče DK. LZ mu poda in DK zaključí s strelom na gol.

Slovenija : Francija

KN se nahaja med drugim obrambnim igralcem in zadnjim centrom. DK poda žogo DZ in steče za hrbti DZ in SZ na položaj LZ. Žoga potuje od DZ, do SZ, ki poda v

naletu LZ. Ta s preigravanjem ustvari višek na levi strani. Poda LK, ki zaključí s strelom.

Slovenija : Francija

KN se nahaja med drugim obrambnim igralcem in zadnjim centrom. Žogo ima LZ. V trenutku ko poda SZ, ki je pomaknjen nekoliko v desno stran, DZ vteče diagonalno na položaj 2. KN na desno stran med drugega in zadnjega branilca. SZ vrne žogo LZ, ki zaključi kombinacijo s strelom na gol.

Slovenija : Francija

Izpeljanka iz prejšnje kombinacije. Namesto da bi LZ podal SZ, le nakaže podajo, že v naslednjem trenutku pa se mu DZ že odkriva ob črti vratarjevega prostora po prehodu na 2. KN. Sledi podaja DZ in zaključek s strelom na gol.

5.1.2 Napad na obrambno postavitev 6:0

Slovenija : Češka

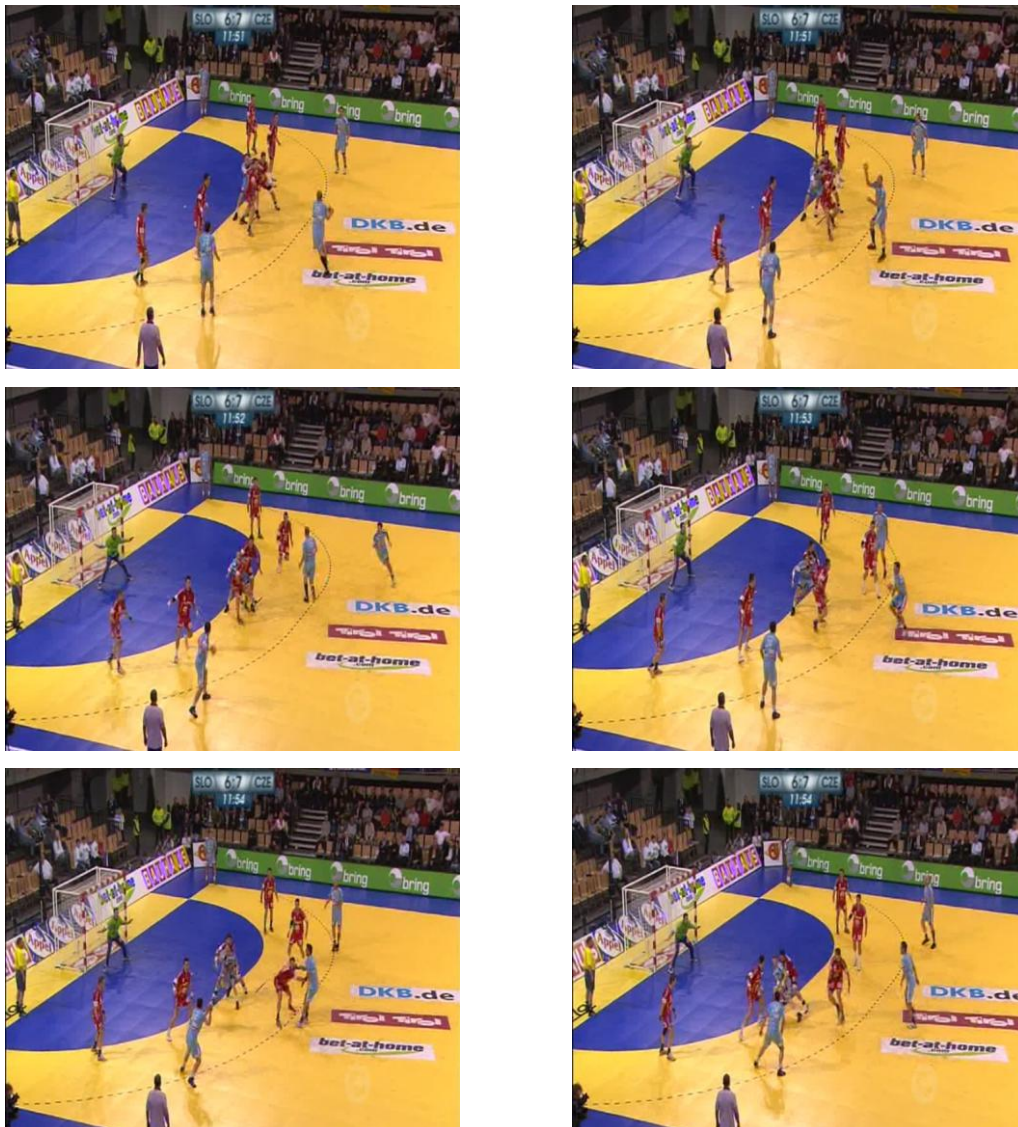

Položaj KN je med drugim in tretjim obrambnim igralcem. Žogo ima LK, ki jo v teku poda LZ in steče ob črto vratarjevega prostora med drugega in tretjega obrambnega igralca na nasprotni strani. LZ vbode proti голу in odda žogo SZ, ki po naletu proti голу poda LK. Ta zaključí s strelom na gol.

Slovenija : Češka

KN je postavljen med obema tretjima branilcema. SZ poda žogo DZ in izprazni prostor LZ. Ta prejme podajo od DZ, poda LZ in izprazni mesto DZ. Ta vrne podajo LZ, ki poišče KN ob črti vratarjevega prostora.

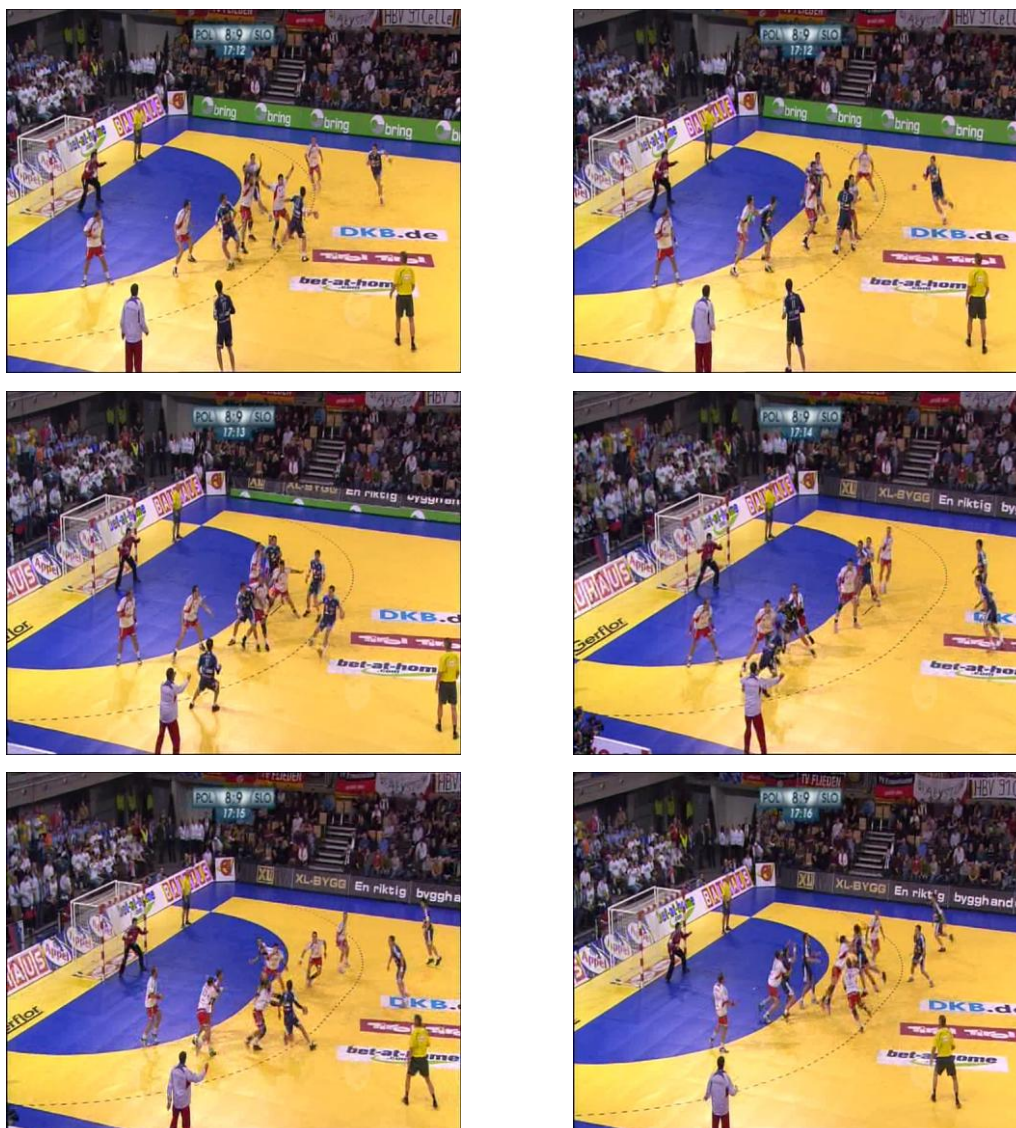
Slovenija : Češka

Podobna kombinacija kot prejšnja, s tem ,da LZ le nakaže podajo in tako prevara obrambo ter samostojno zaključi napad s strelom na gol.

Slovenija : Poljska

V trenutku ko ima SZ žogo, pride KN na položaj posta. SZ mu poda žogo in menja mesto z LZ. KN zakriža z DK, ki zakriža z DZ. Po križanjih KN steče med drugega in tretjega obrambnega igralca na desni strani, DK pa med drugega in tretjega igralca na levi strani. DZ v naletu poda žogo LZ, ki je prišel na položaj srednjega po menjavi mest. Zakriža DZ in s telesom ovira tretjega obrambnega. V tem trenutku se je DZ odločil za podajo SZ, ki s preigravanjem proti sredini pride do strela na gol. V tej situaciji ima tudi možnost podaje DK, ki je povsem sam ob črti 6 metrskega prostora. To kombinacijo so nekajkrat odigrali proti Poljski in Švedski.

Slovenija : Poljska

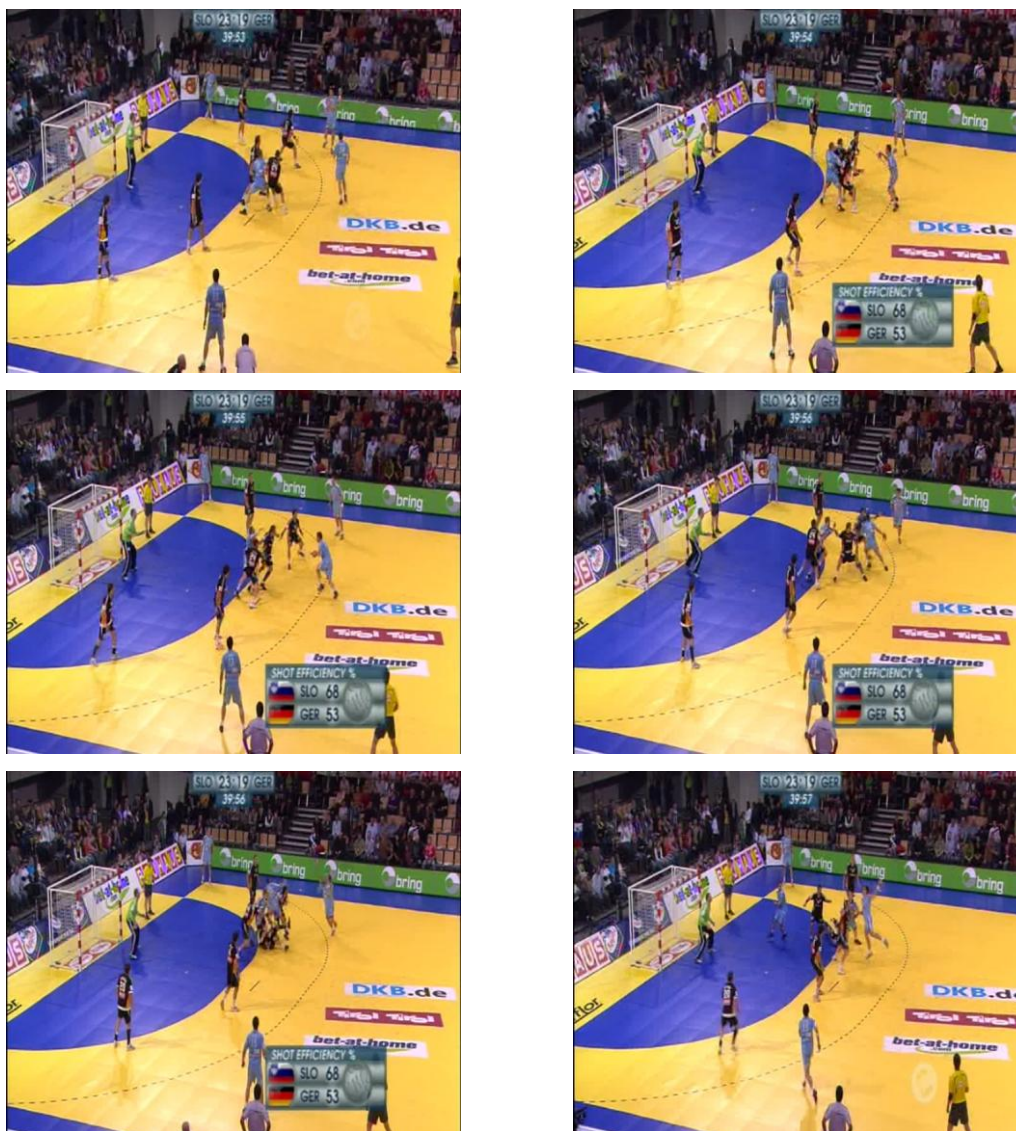
Položaj KN je med drugim in tretjim obrambnim igralcem. LZ ima žogo. Poda jo SZ, ki vbode proti голу in zakriža z DK. Po oddaji žoge se SZ postavi na položaj 2. KN med drugim in tretjim obrambnim igralcem na desni strani obrambe. DK po prejetju žoge zaključi akcijo s strelom na gol.

Slovenija : Švedska

KN se nahaja med obema tretjima obrambnima igralcema. DZ z žogo izrazito vbode proti sredini. SZ mu sledi za hrbtom v lažnem križanju. Tretji obrambni igralec na desni strani poskuša s sekanjem podaje in se pomakne na 9 metrov. V tem trenutku se KN pomakne med njega in drugega obrambnega igralca. Tako nastane višek igralca na levi strani. Sledi podaja DZ – LZ, ki nase povleče prvega obrambnega in poda LK, ta zaključi s strelom.

Slovenija : Nemčija

KN je postavljen med obema tretjima obrambnima igralcema. SZ, ki ima žogo s preigravanjem v desno stran poskuša prebiti obrambo. S tem nase veže tretjega in drugega obrambnega igralca. V tem trenutku DZ preide v križanje za SZ in strelja na gol.

Ta način napadanja je bil precej uporabljen na vseh tekmah. SZ je bil v preigravanju zelo nevaren in velikokrat dosegel zadetek ali pa izsilil sedemmetrovko. Obrambni igralci so si morali v obrambi precej pomagati pri njegovem pokrivanju, kar je ustvarjalo drugim napadalcem več prostora.

5.1.3 Napad na kombinirano obrambno postavitev 5+1

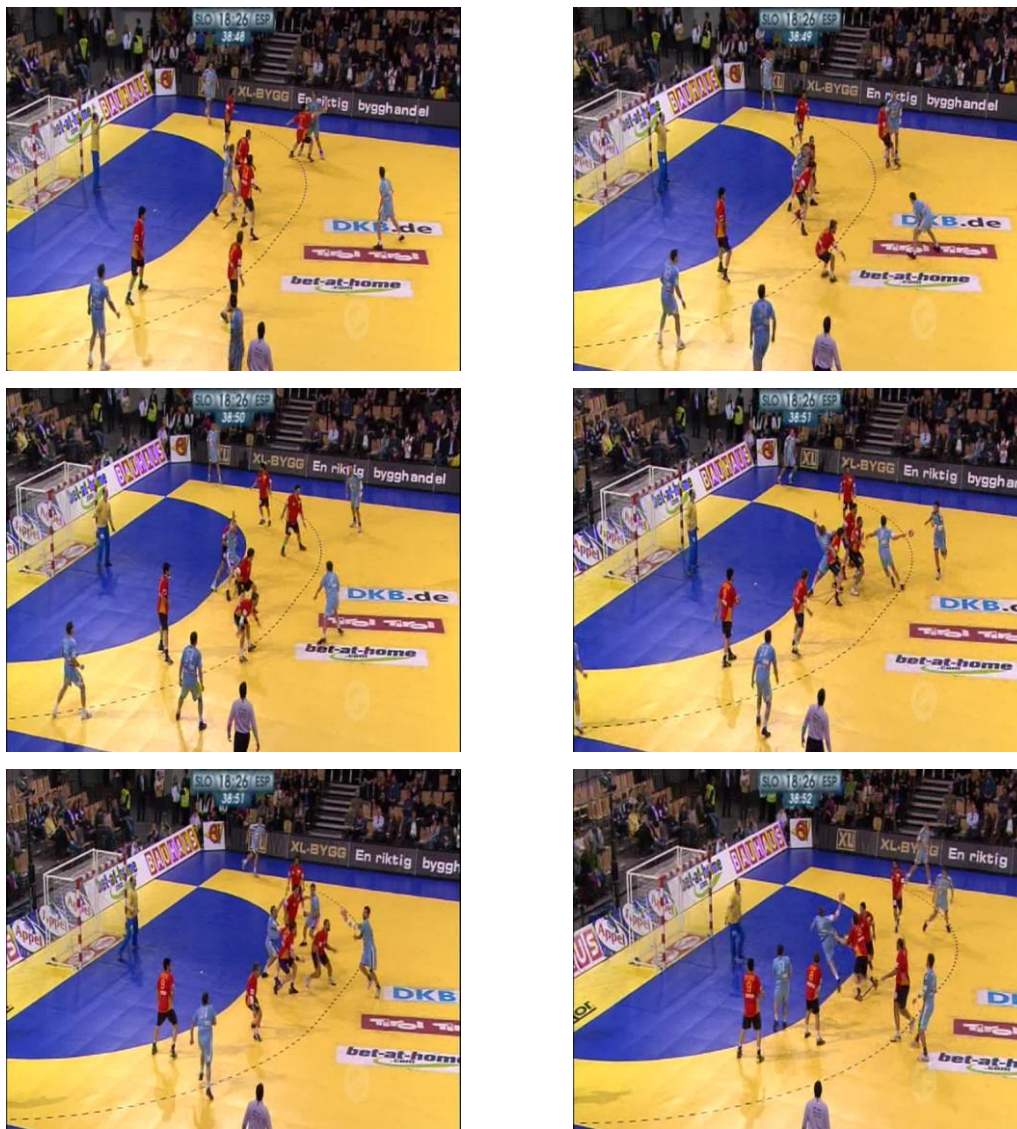
Slovenija : Nemčija

SZ je tesno pokrit in se umakne nazaj, da omogoči več prostora ostalim igralcem. KN je postavljen med drugega obrambnega igralca in zadnjega centra. DZ vbode proti голу in poda žogo LZ, ki ima veliko prostora in individualno zaključiti akcijo s strelom na gol.

Ko je bil naš SZ tesno pokrit so večinoma igrali na ta način.

Slovenija : Španija

Obrambni igralec pokriva našega LZ. Ni statičen, poskuša ovirati tudi podaje SZ. KN je med drugim obrambnim igralcem in zadnjim centrom. Po prejeti žogi od DZ, s preigravanjem v desno stran, z izrazito igro proti голу zakriža DZ. Zadnji center zamuja v kontakt, zato drugi obrambni začne gibanje proti DZ. V tej situaciji je KN nepokrit. DZ to izkoristi s podajo KN, ki zaključi s strelom na gol.

5.1.4 Napad na kombinirano obrambno postavitev 4+2

Slovenija : Španija

Igralca, ki sta tesno pokrita sta SZ in LZ. KN je postavljen med drugim obrambnim igralcem in zadnjim centrom. V trenutku, ko ima DZ žogo in izvaja nalet, LZ steče ob črto vratarjevega prostora med drugega obrambnega igralca in zadnjega centra. DZ s svojim naletom proti sredini in na gol nase potegne prednjega centra. SZ širi na levo stran, kjer nastane višek igralca. DZ poda žogo SZ, ki zaključi s strelom.

5.2 Prikaz različnih situacij pri napadu s številčno neenakostjo

5.2.1 Prikaz različnih situacij pri napadu s številčno premočjo

Slovenija : Švedska

KN je postavljen med prvim in drugim obrambnim igralcem. DK poda žogo DZ. V tem trenutku steče SZ ob črto vratarjevega prostora na desno stran obrambe. DZ poda žogo LZ, ki se pomakne na izpraznjen položaj SZ. Iz gibanja proti голу poda žogo na LK, ki pride do strela.

Slovenija : Poljska

Kombinacija je podobna kot prej, predstavlja pa drugačno izpeljavo. V trenutku, ko LZ prejme podajo na izpraznjenem srednjem prostoru, se mu približa tretji obrambni igralec. SZ, ki preide ob črto vratarjevega prostora med drugim in tretjim na desno stran obrambe ima tako več prostora. LZ mu poda žogo in SZ zaključí kombinacijo s strelom na gol.

To kombinacijo so izvajali praktično na vseh tekmah, le zaključki so se nekoliko razlikovali.

Slovenija : Nemčija

KN je postavljen med prvim in drugim obrambnim igralcem na desni strani. DZ poda žogo SZ. SZ žogo vrne DZ, ki z izrazitim naletom napada proti sredini in na gol. Medtem SZ steče ob črto vratarjevega prostora med drugega in tretjega obrambnega igralca na nasprotno stran od podaje. DZ iz skoka poda DK, ki zaključi akcijo s strelom na gol.

Slovenija : Švedska

Ponovno prehod SZ ob črto vratarjevega prostora, le da tokrat na stran podaje. SZ poda žogo DZ, ki po sprejemu podaje iz skoka poda krilnemu igralcu na nasprotni strani, ki zaključi s strelom.

5.2.2 Prikaz različnih situacij pri napadu s številčno podrejenostjo

Slovenija : Poljska

V trenutku ko LZ poda SZ, DK steče na položaj krožnega napadalca na nasprotno stran. Žoga medtem potuje do DZ in nazaj SZ. V tem trenutku tudi LK steče ob črto vratarjevega prostora. SZ poda LK, ki pride do strela na gol.

Slovenija : Nemčija

LK po podaji LZ steče ob črto vratarjevega prostora med oba tretja obrambna igralca. Medtem LZ poda žogo SZ, ki mu jo takoj vrne. LZ z izrazitim gibanjem proti sredini izvede dvojni skok met, s katerim pride do ugodne pozicije za strel.

Slovenija : Švedska

Akcijo so izvedli brez DK. KN je postavljen med obema tretjima branilcema. SZ po podaji od DZ vbode proti голу in zakriža z LZ, ki izkoristi napako tretjega branilca. Ta bi moral prevzeti KN, a je poskušal napraviti prekršek nad LZ, ki pa je vbodel proti sredini. Tako ostane KN nepokrit. LZ mu poda in KN pride do strela iz črte.

Slovenija : Švedska

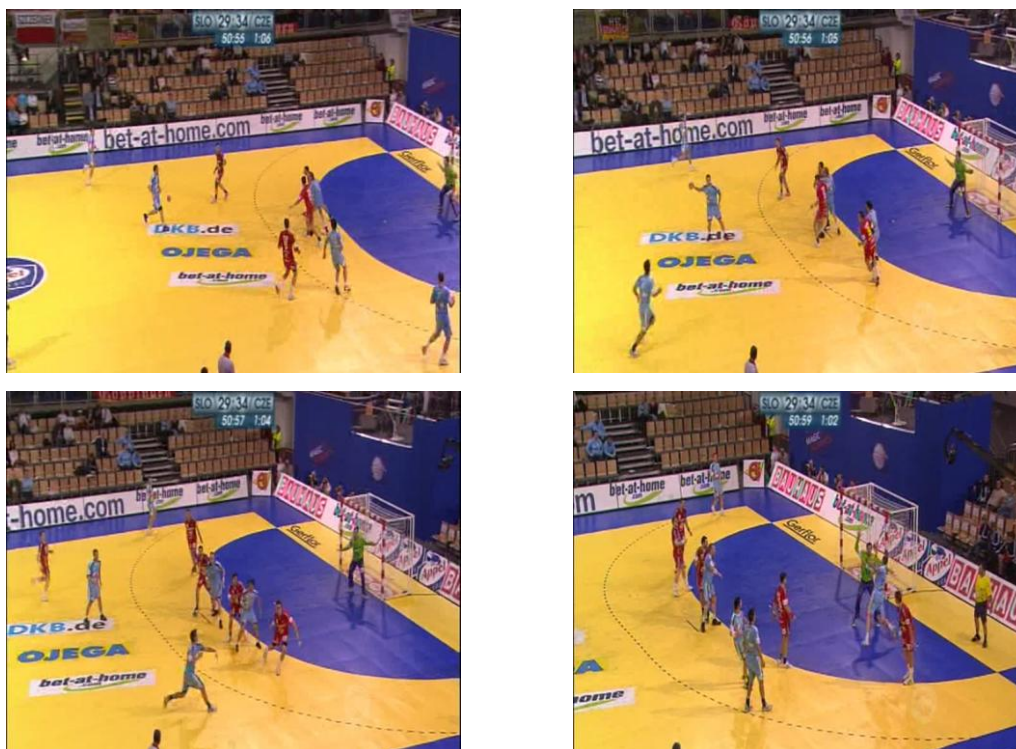
V trenutku, ko ima žogo LZ je ob črto vratarjevega prostora steklo DK. Ker so drugi in tretji obrambni igralci pomaknjeni iz črte, igralec neovirano steče za njihovimi hrbti in dobi podajo od LZ, ter zaključi s strelom na gol.

5.3 Prikaz različnih situacij pri protinapadu, podaljšanem protinapadu in hitrim izvajanjem začetnega meta po dobljenem zadetku

5.3.1 Protinapad

Slovenija : Češka

Večino protinapadov je slovenska reprezentanca izvedla s preходом na 2 KN. V tem primeru vratar poda žogo DZ na 11metrih. Ta takoj poda LZ, ki žogo sprejme približno na sredini. Medtem se KN postavi ob črto vratarjevega prostora med drugim in tretjim obrambnim igralcem na levi strani obrambe. Igralec, ki je v obrambi na drugem obrambnem položaju steče na položaj 2. KN med prvim in drugim obrambnim igralcem na nasprotni strani obrambe. LZ poda žogo nazaj DZ, ki jo sprejme na desetih metrih in poda DK, ki pride do strela na gol.

Slovenija : Poljska

Žoga se odbije do sprejemalca na sredini, ki diagonalno poda DZ, ta poda LZ, ki s tekalnimi koraki prehití obrambnega igralca zadolženega za njegovo pokrivanje in poda LK, ki s strelom zaključi protinapad.

Slovenija : Nemčija

SZ sprejme žogo in se otrese svojega branilca s preigravanjem. Z vodenjem pride do 9 - metrskega prostora, kjer poda žogo LZ, ki z naletom proti голу veže nase prvega in drugega obrambnega igralca. Tam je postavljen tudi KN. LZ poda žogo LK, ki zaključi napad s strelom na gol.

Slovenija : Francija

DZ ujame odbito žogo in z vodenjem steče proti sredini igrišča. Približno na sredini igrišča poda SZ. KN, ki je na levi strani obrambe, v trenutku, ko SZ dobi žogo, steče

proti drugi strani, kjer ni nobenega obrambnega igralca. SZ mu poda žogo in KN pride do strela na gol.

Slovenija : Španija

DZ izvaja prekršek. Žogo poda SZ, ki je že na sredini igrišča. Ker ni nobenega drugega igralca v ugodnem položaju za podajo, nadaljuje z vodenjem žoge in sam zaključí akcijo.

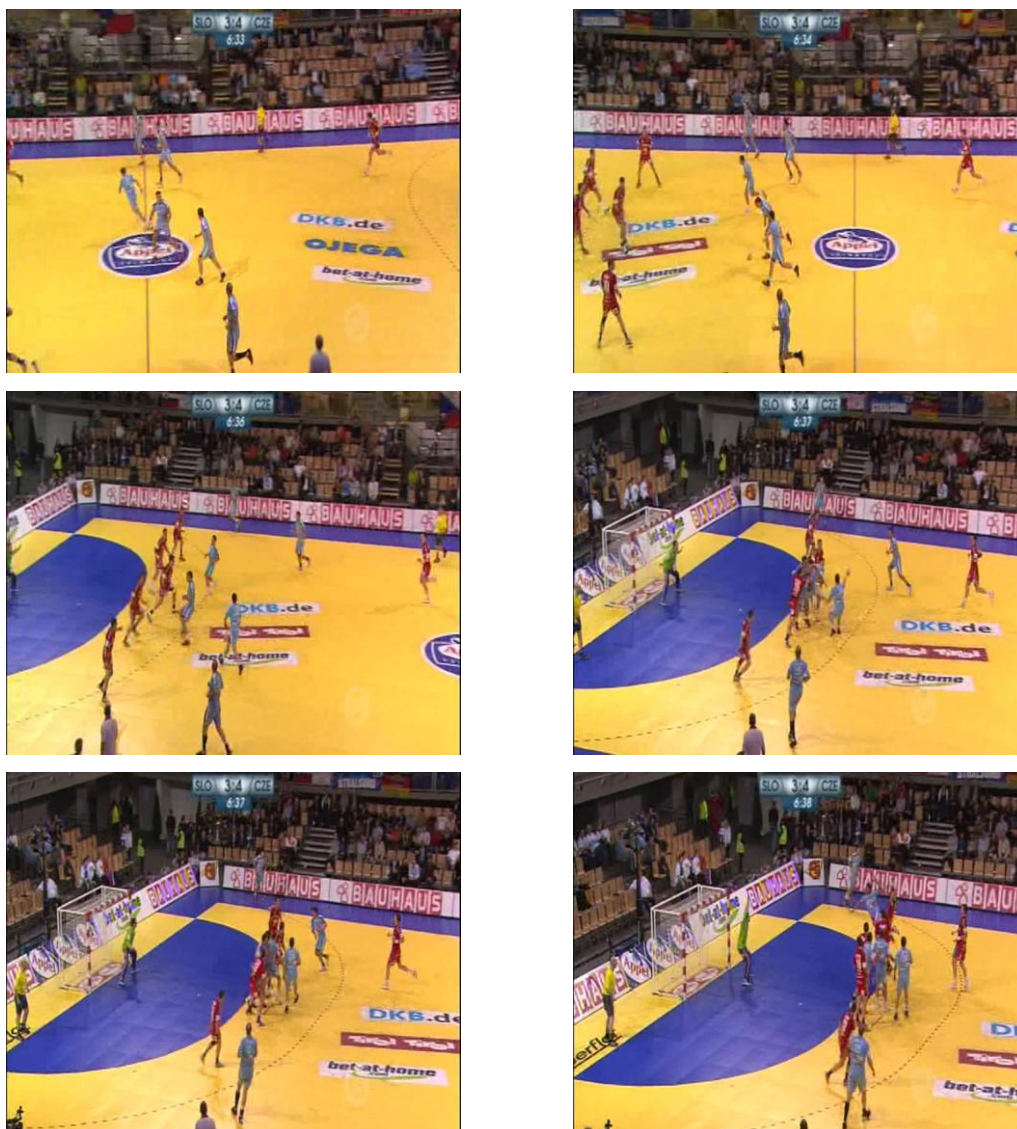
5.3.2 Hitro izvajanje začetnega meta po dobljenem zadetku

Slovenija : Poljska

Po prejemu zadetku KN hitro izvede začetni met s podajo SZ in steče ob črto vratarjevega prostora med drugega in tretjega obrambnega igralca. Medtem SZ poda DZ, ki vbode proti голу. S svojim gibanjem nase veže drugega in tretjega obrambnega igralca. Tretji obrambni se brez potrebe pomakne iz črte 6 - metrskega prostora in s tem omogoči KN, da se giblje za hrbtom obrambnim igralcem. DZ poda žogo KN, ki zaključi akcijo s strelom proti vratom.

Slovenija : Češka

Po prejemu zadetku KN hitro izvede začetni met s podajo SZ. Medtem LK, ki je v obrambi nekoliko bolj pomaknjeno v polje, steče ob črto vratarjevega prostora na levo

stran obrambe. SZ po vbadanju proti голу poda žogo v nalet DZ, ki je v višku zaradi prepočasnega vračanja drugega obrambnega igralca na desni strani in zaključi akcijo s strelom na gol.

Slovenija : Francija

Po prejemu zadetku KN izvede začetni met s podajo DK in steče med drugega in tretjega obrambnega igralca. Medtem LK steče ob črto vratarjevega prostora med prvega in drugega obrambnega igralca. DK poda DZ, ki z zelo izrazitim naletom proti голу preseneči tretjega obrambnega na desni strani. Zaključi s strelom od daleč.

5.4 Igra s krožnim napadalcem

Slovenija : Švedska

LZ z vodenjem napada proti sredini. KN se nahaja med obema tretjima obrambnima igralcema. V trenutku, ko LZ napada proti tretjemu obrambnemu iz leve strani obrambe, KN z blokiranjem tretjega iz desne strani ustvari prostor za podajo. Zaradi zelo učinkovite blokade ga tretji, ki je zadolžen za njegovo pokrivanje ne uspe zaustaviti, saj je s telesom za hrbtom KN. Sledi podaja LZ – KN v prostor in strel na gol. To je tipična situacija pri igri zunanjega s krožnim napadalcem na consko obrambo 6:0. Vsi zunanji, še posebej SZ so ta način igre uporabljali na vseh tekmah.

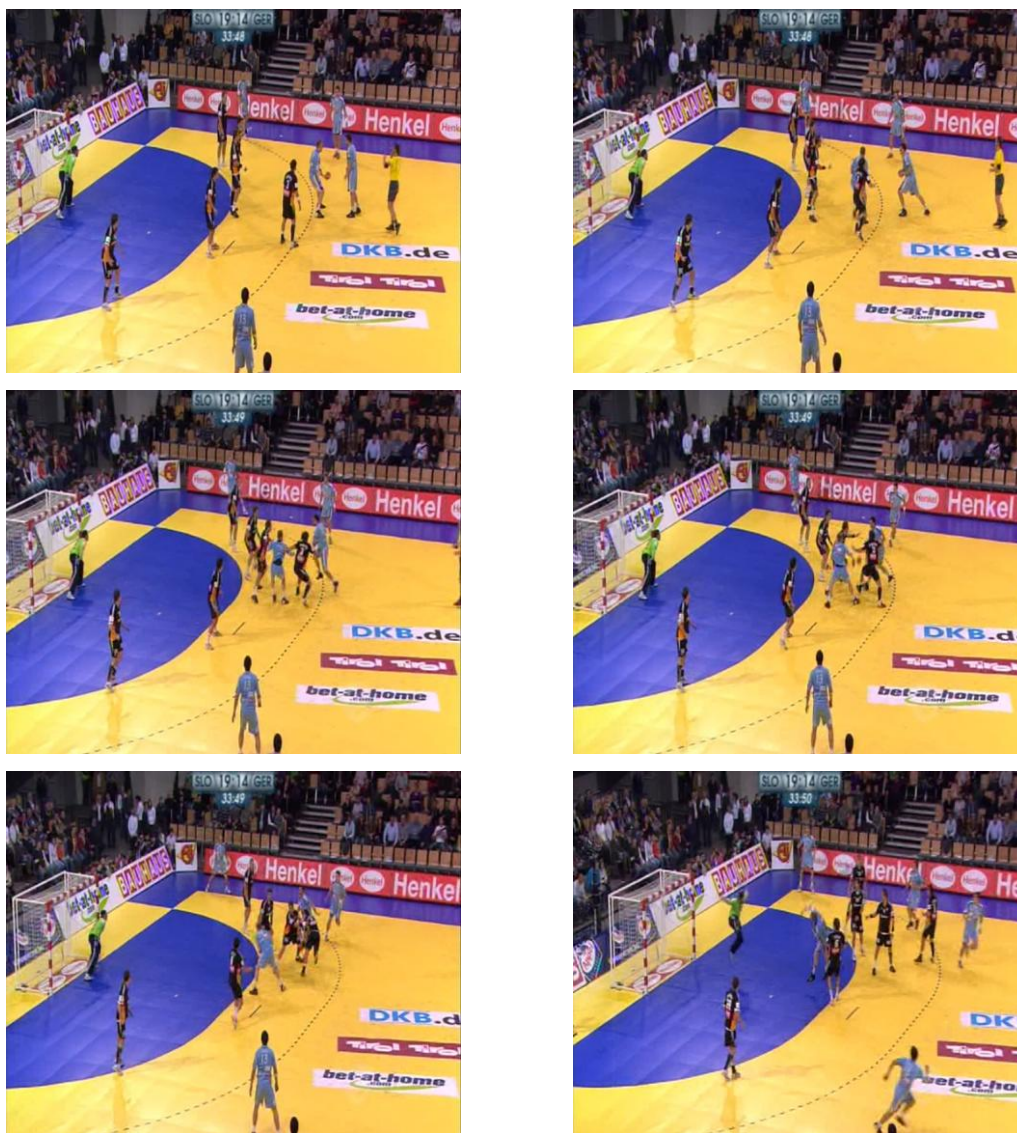
Slovenija : Švedska

Zanimiva situacija, ki opozarja na to, da je treba v napadu igrati brez popuščanja do sodnikovega piska.

V napad se vrne izključeni KN in se postavi med tretjega in drugega obrambnega igralca. SZ, ki poskuša s preigravanjem zastane in prav tako obramba, ki pričakuje sodnikov žvižg. SZ izkoristi nezbranost drugega obrambnega, ki na črti pusti povsem samega KN. SZ poda žogo KN, ki zaključi napad s strelom na gol.

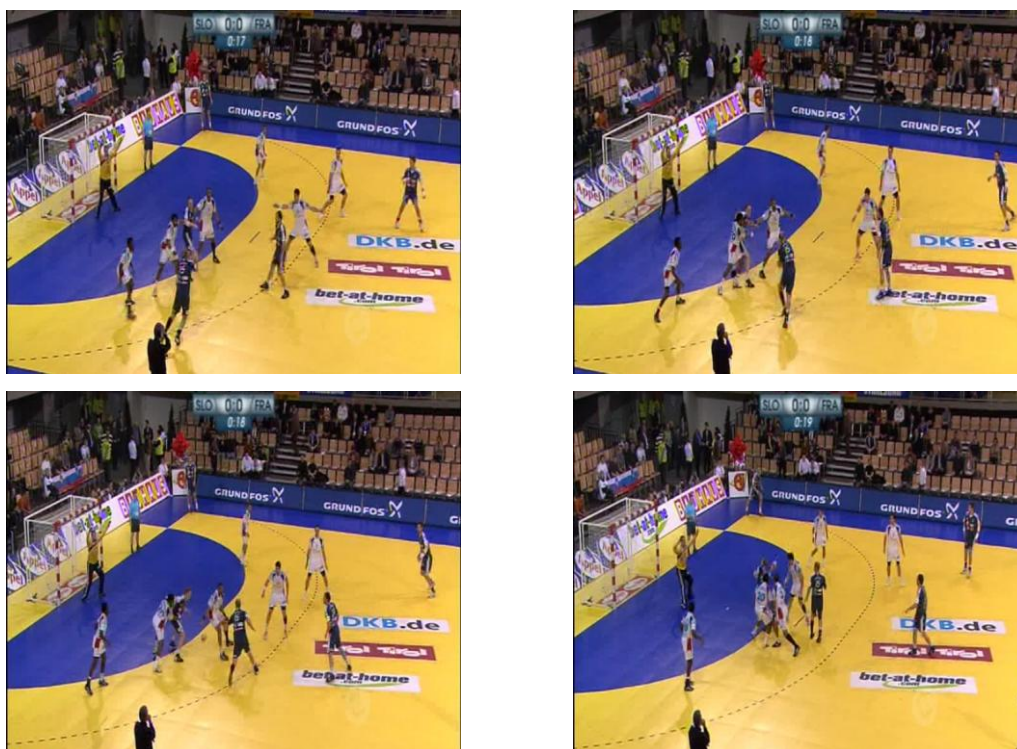
Slovenija : Nemčija

KN izvaja prekršek na desni strani. Postavljen je med obema tretjima obrambnima igralcema. V trenutku podaje SZ se KN takoj odkriva ob črto 6 - metrskega prostora. Tretji obrambni z leve strani že v začetku stoji močno navzven proti napadalcu. Po podaji in izrazitim gibanjem SZ v desno stran, bi se moral vrniti na črto, saj je bil v tej

situaciji za SZ zadolžen tretji obrambni igralec ob njem. Sledi trenutek, ko oba tretja obrambna igralca napadata SZ in s tem ustvarita prostor za podajo SZ – KN, ki napad zaključi s strelom na gol.

Slovenija : Francija

KN je postavljen med drugega in tretjega obrambnega igralca na levi strani. LZ začne nalet na gol proti sredini. Ker giba v smeri proti sredini je zanj zadolžen tretji, ki tudi izpade nanj. KN se zelo dobro zagradi in drugi, ki je v tej situaciji zadolžen za njegovo pokrivanje preprosto ne more slediti za njim po podaji LZ v prostor.

5.5 Igra 1 na 1 s preigravanjem ali strelom

Na vseh tekmah se je večina napadov začinjala s samostojnim preigravanjem SZ. Proti Nemčiji in Švedski je bila takšna igra zelo uspešna, na drugih manj.

Slovenija : Nemčija

Preigravanje SZ v levo stran. Tipičen prodor, ki ga je SZ veliko izvajal na vseh tekmah. Drugi obrambni igralec v tej situaciji ni pomagal soigralcu in zapiral prostora, zato je lahko SZ samostojno zaključil akcijo.

Slovenija : Francija

Podobno preigravanje kot v prejšnji situaciji, le da so tokrat obrambni igralci zapirali prostor, kjer je nastajal višek igralca in je LK ostal nepokrit.

Slovenija : Češka

Ponovno preigravanje SZ, le da je prvi obrambni v tem primeru poskušal s prestrežanjem podaje DZ. SZ to predvidi in poda direktno žogo na DK, ki zaključi s strelom na gol.

Slovenija : Španija

Preigravanje DZ v desno stran.

Slovenija : Nemčija

Strel SZ v višini boka.

Slovenija : Poljska

Strel DZ preko obrambnega igralca.

6. ZAKLJUČEK

V video analizi, ki je objavljena na DVD – ju je predstavljen način igre slovenske reprezentance v napadu na evropskem prvenstvu 2010 v Avstriji. Razdelitev posameznih sekvenc v menijih, nam omogoča lažji pregled nad posameznimi fazami igre v napadu. Prednost takšne razdelitve je, da lahko v najkrajšem času dobimo vpogled v način igre.

Menimo, da bi morala biti video analiza obvezna v pripravi vsake ekipe na višji kakovosti tekmovanja. Ta omogoča, da se na nasprotno ekipo čim bolje pripravimo. Ekipa, ki se bolje pripravi, lahko lažje konkurira tudi proti kakovostnejšim ekipam.

Razvoj tehnologije je v zadnjih letih ponudil dostopnost do naprav, ki omogočajo pridobivanje in obdelavo posnetkov. Če je še nedavno video analiza tekem veljala za napredno, je to danes že nekaj povsem običajnega. V vrhunskem športu je prisotna praktično na tekmovanjih vseh starostnih kategorij. Opravljenih je bilo tudi že kar nekaj diplomskih nalog s podobno temo kot je ta, kar tudi priča o porastu analiziranja rokometne igre s pomočjo video tehnike.

Video analiza omogoča vpogled v samo strukturo rokometne igre, kar je še posebej dobrodošlo pri manj izkušenih trenerjih. Z večkratnim pregledom določenih situacij iz različnih odsekov igre se naučijo prepoznati dogajanja, ki vplivajo na uspešnost ekipe in jim je treba namenjati največ časa. Mnenja smo, da bi bilo potrebno trenerjem ponuditi tudi izobraževanje na to temo. Naučiti bi jih morali uporabo osnovnih programov, ki nam pomagajo pri video analizi. Učili bi se tudi, na katere odseke iz igre morajo biti pozorni in kako jih izbrati. Temu primerno bi sestavili posnetke, kar bi omogočalo vpogled v igro ekipe.

Pomembno je poudariti, da takšna uporaba ni koristna le v smislu taktične priprave, temveč tudi za piljenje tehnike igralcev. Še posebej mlajši igralci, ki niso še popolnoma osvojili določenih tehničnih elementov, potrebujejo še dodatno povratno

informacijo za izboljšanje izvedbe gibov. Nemalokrat se igralcu, ki drži komolec pri izmetu zelo nizko, zdi, da jo dejansko drži visoko. Če ga posnamemo in mu pokažemo napako, jo bo lažje odpravil, saj bo točno vedel kaj želimo od njega. Podobno je npr. pri prepričljivosti preigravanja in še veliko drugih stvari.

Slovenski rokomet je že dolga leta v širšem svetovnem in evropskem vrhu. Zadnja leta je na žalost zaupanje v kvaliteto reprezentance nekoliko upadlo, zaradi neuvrstitve na nekaj velikih tekmovanj. Treba se je nenehno prilagajati in slediti trendom v svetu, mogoče pa tudi sodelovati pri ustvarjanju samih trendov. Le tako se lahko doseže konkurenčnost z najboljšimi ekipami in ponovi ali celo preseže najboljše rezultate slovenske reprezentance.

DVD lahko tudi služi kot pripomoček strokovni ekipi slovenske reprezentance za pripravo na bodoča tekmovanja. S pomočjo video – analize namreč lahko strokovno vodstvo zelo natančno presodi, katere so prednosti in pomanjkljivosti igre slovenske rokometne vrste v napadu glede na posamezne obrambne postavitve.

7. LITERATURA

Bon, M. in Tomazini D. (2007). Vse ekipe igrajo hitro, zmagovalci so učinkovitejši. *Trener rokomet*, 14 (2), 39-46

Bon, M., Šibila, M. in Pori, P. (2001). Analiza tekme glede na faze in podfaze igre. *Trener rokomet*, 8 (2), 21-30

Documentation: 9th Men`s European Championship 2010 in Austria. Sport + Markt AG. Pridobljeno 15. 1. 2011 iz <http://www.euro2010.at/en/default.aspx>

Men`s EHF EURO 2010 achieves impressive and sustained broadcast coverage. (25. 3. 2010). Infront Sports and Media AG. Pridobljeno 15. 1. 2011 iz <http://www.euro2010.at/en/default.aspx>

Mežnaršič, M. (2006). *Analiza obrambnih aktivnosti na moškem Evropskem prvenstvu v rokometu 2006 v Švici s pomočjo video tehnike*. Diplomsko delo, Ljubljana: Fakulteta za šport, Univerza v Ljubljani

Pokrajac, B. (2009). EHF EURO 2008 za moške – analiza, razprava, primerjava in trendi v modernem rokometu. *Trener rokomet.*, 16 (1), 34-44

Pori, P. (2005). Obremenitve in napor v rokometu. *Trener rokomet*, 12 (2), 12-22

Radojkovič, F. (2008). Analiza napadalnih aktivnosti na Svetovnem prvenstvu na Hrvaškem 2009. *Trener rokomet*, 15 (2), 10-16

Record coverage for 2008 Men`s EHF European Handball Championship. (11. 3. 2008). Infront Sports an Media AG. Pridobljeno 13. 1. 2011 iz <http://www.euro2010.at/en/default.aspx>

Lipovž M. Analiza napadalnih aktivnosti slovenske reprezentance na moškem evropskem prvenstvu v rokometu 2010 v Avstriji s pomočjo video tehnike.
Dipl. delo. Ljubljana, Univ. v Ljubljani, Fakulteta za šport, 2011

Šibila, M. (2004). *Rokomet – izbrana poglavja*. Ljubljana: Fakulteta za šport, Univerza v Ljubljani

Šibila, M. (2009). Hitro izvajanje začetnega meta po dobljenem zadetku – metodika učenja in treniranja. *Trener rokomet*, 16 (1), 5-10

Šibila, M. (2009). Pregled in analiza razlik v nekaterih igralnih parametrih na EP v rokometu 2002, 2004, 2006 in 2008. *Trener rokomet*, 16 (1), 23-33

Šibila, M., Bon M. in Pori P. (2006). *Skripta za tečaj rokometnega trenerja 2. stopnja*. Ljubljana: Fakulteta za šport, Univerza v Ljubljani

Uradna stran Evropske rokometne organizacije. Pridobljeno 13. 1. 2011, iz <http://www.eurohandball.com>

Uradna stran mednarodne rokometne organizacije. Pridobljeno 13. 1. 2011, iz <http://www.ihf.info/>